● выдаецца са жніўня 1917 г.

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● кошт 3000 рублёў

31 сакавіка 1998 г. аўторак, № 73 (23424)

ЗВЯЗДА

Сакавіцкія сілуэты. Фота IREX/ProMedia.

«ЗАЛАТАЯ ШАЙБА» АЗНАМЕНАВАЛА АДРАДЖЭННЕ ДЗІЦЯЧАГА СПОРТУ Ў БЕЛАРУСІ

Перамогай юных хакеістаў з вёскі Зубава Аршанскага раёна завяршыліся рэспубліканскія спаборніцтвы «Залатая шайба» на прызы першага прэзідэнта Беларусі. У рашаючым матчы 28 сакавіка падапечныя інструктара фізкультуры Канстанціна Паборцава абыгралі ў сталічным Палацы спорту прадстаўнікоў Мінскай вобласці з лікам 6:3. Трэцяе месца заваявалі мінчане.

На гульнях прысутнічаў і актыўна суперажываў юным спартсменам кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, па чыёй ініцыятыве і быў адроджаны гэты некалі вельмі папулярны турнір.

Шчаслівыя пераможцы і іх трэнер не маглі стрымаць радасці пасля пераможнай гульні і ў адзін голас гаварылі, як здорава, што ў дні веснавых канікулаў яны змаглі не толькі выступіць у турніры, але і наведаць сталічныя тэатры, музеі, выстаўкі. Разам з прыгожымі кубкамі і дыпломамі прызёры атрымалі і каштоўныя падарункі: усе чэмпіёны сталі ўладальнікамі каляровых тэлевізараў, сярэбраныя прызёры атрымалі па музычнаму цэнтру, а бронзавыя медалісты летам паедуць адпачываць у рэспубліканскі аздараўленчы лагер «Зубраня». Не засталіся без падарункаў і лепшыя ігракі. Акрамя таго, усе ўдзельнікі фінальных спаборніцтваў атрымалі на памяць гадзіннікі з эмблемай турніру.

«Сёння мы сталі сведкамі адраджэння дзіцячага спорту», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, выступаючы на ўрачыстым закрыцці турніру. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што фізічнае здароўе — гэта будучыня нацыі, а пачынаецца яно на малых спартыўных арэнах, дваровых пляцоўках і стадыёнах. Павіншаваўшы хакеістаў, прэзідэнт адзначыў, што следам за «Залатой шайбай» будзе адроджаны яшчэ адзін папулярны ў мінулым турнір «Скураны мяч», у якім прымуць удзел юныя футбалісты.

Ігар ХАДАСЕВІЧ, БЕЛТА.

«КІТАЙСКІ ЦУД» ВАЧЫМА БЕЛАРУСКІХ ДЭПУТАТАЎ

Афіцыйным візітам адказалі беларускія парламентарыі на запрашэнне Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў наведаць самую вялікую азіяцкую краіну. З 21 па 28 сакавіка дэлегацыя Нацыянальнага сходу знаходзілася ў Кітаі, а ўчора яе члены далі прэс-канферэнцыю па выніках паездкі ў КНР.

У гэтыя дні дэпутаты правялі шэраг сустрэч: са Старшынёй КНР Цзянь Цзэмінем, Старшынёй Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў Лі Пэнам, намеснікам Старшыні ПК УСНП Цімурам Даваматам і віцэ-прэм'ерам Дзяржсавета Лі Ланьцінем, з кіраўнікамі мясцовых адміністрацый некаторых правінцый.

Відавочна, рэальны плён ад візіту будзе ўсвядомлены пазней, пакуль жа ў выказваннях дэпутатаў было больш эмоцый і звычайных чалавечых уражанняў. Кіраўнік дэлегацыі, Старшыня Палаты прадстаўнікоў Анатоль Малафееў нават зазначыў, што пасля ўбачанага ў Кітаі ён стане на радзіме «прапагандыстам кітайскага эканамічнага вопыту, але з улікам беларускіх рэалій і айчыннага менталітэту». Кітайскія рэформы не менш здзівілі і ўразілі іншых членаў дэлегацыі — Старшыню Савета Рэспублікі Паўла Шыпука, кіраўнікоў пастаянных камісій Нацыянальнага сходу Аляксандра Зінчанку, Уладзіміра Ягорава і Уладзіміра Каравая.

У прыватнасці, П. Шыпук, спыніўшыся падрабязна на некаторых дасягненнях кітайскіх эканамістаў, адзначыў імклівы рост колькасці новабудоўляў і пашырэнне вытворчасці. Па яго словах, гэта дазваляе Кітаю не адставаць у развіцці нават ад вядучых краін свету. Асабліва моцна адчуваецца эфект ад «кітайскага цуду» ў, так званых, свабодных эканамічных зонах.

Як падкрэслілі члены дэлегацыі, у іх не існуе эйфарыі, таму толькі некаторыя асаблівасці развіцця кітайскай эканомікі могуць атрымаць другое жыццё ў Беларусі. «Мы не прывезлі гатовых рэцэптаў, — зазначыў А. Малафееў.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 30 САКАВІКА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефон для даведак
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (0-17)							
Белпрамбудбанк	41500	42500	22500	23000	6800	7000	233-2110
Мінсккомплексбанк	41500	42000	22700	23050	6800	6900	228-2055
Пріорбанк	41000	42500	22400	23300	6700	6900	245-5721
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	33660.00		18363.34		5530.00		Курс на 31.03.1998
Цэнтрабанк Расіі	6.1060		3.3425				

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваццца ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галоўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

КУРСЫ ЗАМЕЖНЫХ ВАЛЮТ НА МІЖНАРОДНЫМ РЫНКУ

Рынкавы намінальны курс	53999	58999	29459	32204	8865	9688	
Рэальна абгрунтаваны намінальны курс (прыблізна)	49000	49500	27300	27800	8200	8600	

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Чацвёртая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пачне сваю работу 2 красавіка 1998 года ў зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 4).

Рэгістрацыя будзе праводзіцца з 8 гадзін 30 хвілін.

ПАБЛІЗУ ЛІПАВАК ПРАГРЫМЕЎ ВЫБУХ. ЗАГІНУЛІ ДВОЕ

Жыхары Ліпавак што ў Докшыцкім раёне, маглі пачуць выбух, які прагрымеў паблізу вёскі ў лясным масіве каля шаснаццаці гадзін у мінулую нядзелю. Аднак наўрад ці хто мог меркаваць, што выбух прывёў да чалавечых ахвяр.

Аднак для навучэнца ПТВ і васьмікласніка з вёскі Круглеўшчына здарэнне сапраўды скончылася трагічна. Хлопцы, наткнуўшыся ў лесе на артылерыйскі снарад часоў Вялікай Айчыннай вайны, нічога лепшага не прыдумалі, як кінуць яго ў вогнішча. Асколкі не пашкадавалі ніводнага — абодва юнакі загінулі.

Напярэдадні ў лясным масіве паблізу вёскі Пружышчы Любанскага раёна таксама адбылося здарэнне. На ўчастку нафтаправода Любань—Віша адбылася ўцечка гаручага. Як устанавілі спецыялісты, аварыя адбылася з-за зносу трубы. У выніку выцекла каля 100 кубічных метраў нафты, якая затапіла 0,65 га плошчы.

Колькі б зараз адпаведныя службы ні папярэджвалі насельніцтва аб трагедыях на лёдзе, усё ж такі знаходзяцца жадаючыя выпрабаваць лёс. На гэты раз ахвярамі такога «эксперыменту» сталі двое мужчын, якія спрабавалі паблізу вёскі Смеліўна Мінскага раёна перайсці па лёдзе вадаём. Лёд не вытрымаў цяжару людзей, якія, на жаль, выратавацца не змаглі.

А вось у Мінску нейкія невядомыя падкінулі праблему ў пад'езд дома па вуліцы Заслаўскай: там у чатыры гадзіны раніцы былі знойдзены дзве ёмістасці — гумавая і металічная. Падазроны груз «разбіралі» супрацоўнікі гарадскога штаба грамадзянскай абароны. Як выявілася, у ёмістасцях знаходзілася каля 2 кілаграмаў ртуці.

Ігар ГРЫШЫН.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 157

АБ ДЗЯРЖАЎНЫХ СВЯТАХ І СВЯТОЧНЫХ ДНЯХ У РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

У мэтах упарадкавання дзяржаўных свят і святочных дзён, адзначаемых у Рэспубліцы Беларусь, забеспячэння адзіных падыходаў да іх устанаўлення і правядзення і ў адпаведнасці з пунктам 18 артыкула 84 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, **пастанаўляю:**

1. Вызначыць, што:

1.1. дзяржаўнае свята — гэта свята, устаноўленае ў Рэспубліцы Беларусь у азнаменаванне падзеі, якая мае асаблівае гістарычнае або грамадска-палітычнае значэнне для Рэспублікі Беларусь і аказала істотны ўплыў на развіццё беларускай дзяржавы і грамадства.

У РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ АДЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ДЗЯРЖАЎНЫЯ СВЯТЫ:

Дзень Канстытуцыі — 15 сакавіка;

Дзень яднання народаў Беларусі і Расіі — 2 красавіка;

Дзень Перамогі — 9 мая;

Дзень Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь — другая нядзеля мая;

Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дзень Рэспублікі) — 3 ліпеня;

1.2. іншыя дні, прысвечаныя выдатным падзеям, традыцыйным датам, ушанаўванню работнікаў пэўнай прафесіі, галіны гаспадаркі або сферы дзейнасці і г. д., не названыя ў падпункце 1.1 пункта 1 гэтага Указа, з'яўляюцца святочнымі днямі, калі гэта ўстаноўлена Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

2. У РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ АДЗНАЧАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ СВЯТОЧНЫЯ ДНІ:

2.1. агульнарэспубліканскія:

Новы год — 1 студзеня;

Дзень абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь — 23 лютага;

Дзень жанчын — 8 сакавіка;

Свята працы — 1 мая;

Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі — 7 лістапада;

2.2. рэлігійныя:

Ражство Хрыстовае (праваслаўнае ражство) — 7 студзеня;

Вялікдзень — па календару праваслаўнай і каталіцкай канфесій;

Радаўніца — па календару праваслаўнай канфесіі;

Дзень памяці — 2 лістапада;

Ражство Хрыстовае (каталіцкае ражство) — 25 снежня;

2.3. прафесійныя:

2.3.1. у знак прызнання заслуг работнікаў асобных прафесій, галін гаспадаркі і сфер дзейнасці:

Дзень работніка сацыяльнай абароны — 5 студзеня;

Дзень банкаўскага работніка — першая нядзеля студзеня;

Дзень беларускай навукі — апошняя нядзеля студзеня;

Дзень міліцыі — 4 сакавіка;

Дзень работнікаў гандлю, бытавога абслугоўвання насельніцтва і жыллёва-камунальнай гаспадаркі — чацвёртая нядзеля сакавіка;

Дзень геолага — першая нядзеля красавіка;

Дзень друку — 5 мая;

Дзень работнікаў радыё, тэлебачання і сувязі — 7 мая;

Дзень фізічнай культуры і спорту — трэцяя субота мая;

Дзень хіміка — апошняя нядзеля мая;

Дзень работнікаў лёгкай прамысловасці — другая нядзеля чэрвеня;

Дзень медыцынскага работніка — трэцяя нядзеля чэрвеня;

Дзень работнікаў пракуратуры — 26 чэрвеня;

Дзень вынаходніка і рацыяналізатара — апошняя субота чэрвеня;

Дзень металурга — трэцяя нядзеля ліпеня;

Дзень пажарнай службы — 25 ліпеня;

Дзень чыгуначніка — першая нядзеля жніўня;

Дзень будаўніка — другая нядзеля жніўня;

Дзень работнікаў нафтавай і газавай прамысловасці — першая нядзеля верасня;

Дзень мытніка — 20 верасня;

Дзень работнікаў лесу — трэцяя нядзеля верасня;

Дзень машынабудаўніка — апошняя нядзеля верасня;

Дзень настаўніка — першая нядзеля кастрычніка;

Дзень аўтамабіліста — апошняя нядзеля кастрычніка;

Дзень работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу — трэцяя нядзеля лістапада;

Дзень юрыста — першая нядзеля снежня;

Дзень супрацоўніка органаў дзяржаўнай бяспекі — 20 снежня;

Дзень энергетыка — 22 снежня;

2.3.2. У АЗНАМЕНАВАННЕ ВЫДАТНЫХ ГІСТАРЫЧНЫХ ЗАСЛУГ ВІДАЎ І РОДАЎ ВОЙСКАЎ АЙЧЫННЫХ УЗБРОЕНЫХ СІЛ, А ТАКСАМА ЎЛІЧВАЮЧЫ ЗАДАЧЫ, ЯКІЯ ЯНЫ ВЫКОНВАЮЦЬ ПА АХОВЕ ДЗЯРЖАЎНЫХ ГРАНІЦ І ЗАБЕСПЯЧЭННЮ МІРУ:

Дзень войскаў проціпаветранай абароны — другая нядзеля красавіка;

Дзень пагранічніка — 28 мая;

Дзень дэсантнікаў — 2 жніўня;

Дзень ваенна-паветраных сіл — трэцяя нядзеля жніўня;

Дзень танкістаў — другая нядзеля верасня;

Дзень ракетных войскаў і артылерыі — 19 лістапада.

3. У РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ ТАКСАМА АДЗНАЧАЮЦЦА:

Дзень сям'і — 15 мая;

Дзень моладзі — апошняя нядзеля чэрвеня;

Дзень беларускага пісьменства — першая нядзеля верасня;

Дзень міру — трэці аўторак верасня;

Дзень пажылых людзей — 1 кастрычніка;

Дзень маці — 14 кастрычніка;

Дзень правоў чалавека — 10 снежня;

Дзень беларускага кіно — 17 снежня.

4. АБ'ЯВІЦЬ НЕРАБОЧЫМІ ДНЯМІ:

1 студзеня — Новы год;

7 студзеня — Ражство Хрыстовае (праваслаўнае ражство);

8 сакавіка — Дзень жанчын;

па календару праваслаўнай канфесіі — Радаўніца;

1 мая — Свята працы;

9 мая — Дзень Перамогі;

3 ліпеня — Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дзень Рэспублікі);

7 лістапада — Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі;

25 снежня — Ражство Хрыстовае (каталіцкае ражство).

5. У Рэспубліцы Беларусь могуць адзначацца святочныя дні, устаноўленыя актамі міжнародных арганізацый, іншымі міжнародна-прававымі дакументамі, а па рашэнню Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — і іншыя святочныя дні, а таксама памятныя даты, устаноўленыя заканадаўствам.

6. Рашэнне аб устанаўленні дзяржаўных свят і святочных дзён, надзяленні адпаведнай падзеі статусам дзяржаўнага свята прымаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Праект такога рашэння ўносіцца ў агульным парадку, устаноўленым для прадстаўлення на разгляд Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь праектаў актаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Да праекта прыкладаецца матываванае абгрунтаванне неабходнасці яго прыняцця. Пры гэтым падзея, якую прапаноўваецца надзяліць статусам дзяржаўнага свята або святочнага дня, павінна адпавядаць крытэрыям, названым у пунктах 1 і 2 гэтага Указа.

Падзея можа быць аб'яўлена прафесійным святочным днём у адпаведнасці з падпунктам 2.3.1 пункта 2 гэтага Указа, калі яна адпавядае аднаму з наступных крытэрыяў:

з'яўляецца знамянальнай падзеяй для гэтай прафесіі, галіны гаспадаркі або сферы дзейнасці;

звязана з днём утварэння (заснавання, стварэння) адпаведнага органа, галіны гаспадаркі ці сферы дзейнасці, з іншай юбілейнай датай;

характарызуецца традыцыйнасцю святкавання на працягу доўгага часу;

устаноўлена на міжнародным узроўні.

Прафесійнае свята можа быць таксама ўстаноўлена з прычыны асаблівай значнасці для эканомікі адпаведнай галіны гаспадаркі або сферы дзейнасці.

У адзін каляндарны дзень, як правіла, не можа ўстанаўлівацца больш за адно дзяржаўнае свята і святочны дзень.

7. У дзяржаўныя святы і агульнарэспубліканскія святочныя дні ў адпаведнасці з заканадаўствам паднімаецца Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь.

Правядзенне з нагоды дзяржаўных свят і святочных дзён афіцыйных урачыстых мерапрыемстваў, ваенных парадаў, артылерыйскіх салютаў і феерверкаў ажыццяўляецца ў адпаведнасці з заканадаўствам. Па ініцыятыве грамадскіх аб'яднанняў, рэлігійных арганізацый і грамадзян у адпаведнасці з заканадаўствам могуць праводзіцца мерапрыемствы грамадскага характару.

8. Прызнаць страціўшымі сілу ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь згодна з прыкладаемым пералікам.

9. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у двухмесячны тэрмін прыняць неабходныя меры па прывядзенню заканадаўства ў адпаведнасць з гэтым Указам.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

26 сакавіка 1998 г.
г. Мінск.

ВЯРХОЎНАЯ РАДА УКРАІНЫ СТАНОВІЦЦА БОЛЬШ ЛЕВАЙ

Прагназіруемага ўсімі поспеху на парламенцкіх выбарах дабілася кампартыя Украіны на чале з Пятром Сіманенкам, якая стала лідэрам у большасці абласцей і Аўтаномнай рэспубліцы Крым.

Парламенцкія выбары 29 сакавіка ва Украіне праходзілі па новай сістэме, прапарцыянальна-мажарытарнай, пры якой палова месцаў Вярхоўнай Рады (225 мандатаў) пакідалася партыям і перадвыбарным блокам, якія пераадолеюць 4-працэнтны бар'ер ад агульнай колькасці пададзеных за спіскі галасоў, другая ж палова выбіралася па вядомай нам мажарытарнай сістэме, калі выбаршчыкі асобных акруг галасуюць за канкрэтных асоб.

Афіцыйныя вынікі галасавання яшчэ не падведзены, таму даводзіцца карыстацца неафіцыйнымі і некančатковымі звесткамі. 29 сакавіка была адзначана даволі высокая актыўнасць выбаршчыкаў — каля 70 працэнтаў: з 38 мільёнаў выбаршчыкаў, паводле звестак Цэнтрвыбаркама Украіны, атрымалі ў рукі бюлетэні 29 мільёнаў. З вялікім адрывам лідзіруе кампартыя Украіны, што з'яўляецца выражэннем значнага палявення грамадства ў выніку сацыяльна-эканамічных цяжкасцяў апошняга часу. Камуністы маюць, паводле апошніх звестак, звыш 25 працэнтаў ад усіх галасоў, пададзеных за партыйныя спісы. Натуральна, што камуністы атрымаюць дадатковыя мандаты і ў мажарытарных акругах, у прыватнасці, апоўдні 30 сакавіка ажно 37 пераможцаў у акругах адносіліся да КПУ. 4-працэнтны бар'ер пераадолелі таксама Народны рух Украіны, які на другім месцы, партыя «зялёных», аб'яднаныя сацыял-дэмакраты, блок Сялянскай і Сацыялістычнай партый, Усеўкраінскае аб'яднанне «Грамада» на чале з цяпер апазіцыйным экс-прэм'ерам Паўлам Лазарэнкам, Аграрная партыя.

У мажарытарных акругах перамаглі 114 беспартыйных, 37 камуністаў, 13 — народных дэмакратаў (партыя Пуставойценкі), 10 прадстаўнікоў Аграрнай партыі, 8 — Руху, 6 — Грамады, 4 — Кангрэса ўкраінскіх нацыяналістаў...

— Відавочна, што новая Вярхоўная Рада будзе яшчэ больш левай, чым былая, аднак усё-такі камуністы не будуць мець абсалютнай большасці галасоў для таго, каб прапанаваць нейкія кардынальныя змены ў Канстытуцыю ці палітычны курс Украіны,— разважае кіеўскі журналіст Віктар Слёзка, які быў у гушчы апошніх падзей.

Расклад сапраўды ўтвараецца такі, што левыя, камуністы і сацыялісты, як чакаецца, ажывяць у парламенце сваю інтэграцыйную рыторыку і сацыялістычную прапаганду. Аднак, паводле Канстытуцыі Украіны, парламент не фарміруе ўрад, а толькі дае згоду на назначэнне прэзідэнтам прэм'ера. Таму моцных змен чакаць не варта. Прэзідэнт жа Леанід Кучма зможа абаперціся на Народна-дэмакратычную партыю Украіны, ад якой першым нумарам балаціраваўся прэм'ер В. Пуставойценка, і Аграрную партыю. Даволі лаяльныя да сённяшняга кіраўніцтва аб'яднаныя сацыял-дэмакраты, да якіх прымкнуў экс-прэм'ер Я. Марчук, а таксама партыя «зялёных».

Іншы ж экс-прэм'ер, Павел Лазарэнка са сваёй «Грамадой», знаходзіцца ў вельмі жорсткай апазіцыі да Л. Кучмы, аднак на саюз з камуністамі ён яўна не пойдзе

. Зусім натуральна, што правыя сілы вельмі негатыўна расцэньваюць такія вынікі выбараў. У прыватнасці лідэр НРУ Вячаслаў Чарнавіл заявіў, што дэмакратычныя сілы пацярпелі паражэнне з-за «распыленасці» дзеянняў і яўнага палявення электарату.

Дарэчы, у Мінску грамадзяне Украіны, якія знаходзяцца ў нашай краіне, таксама мелі магчымасць галасаваць. Паводле інфармацыі ўкраінскага дыпламата ў Мінску Івана Бунечкі, на выбарчым участку ў пасольстве Украіны бюлетэні атрымалі 148 грамадзян, і яны выказалі свае прыхільнасці прыблізна гэтак жа, як і на радзіме: 29 галасоў было пададзена за камуністаў, 15 — за сацыял-дэмакратаў, 13 — за Рух, 11 — за блок Сялянскай і Сацыялістычнай партый.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

СУСЕДЗІ

ЧАГО ЧАКАЦЬ АД МАЛАДОГА ПРЭМ'ЕРА?

Як змена ўрада ў Расіі можа адбіцца на беларуска-расійскіх адносінах?

Верагодна, ужо ў канцы гэтага тыдня ў расійскай Дзяржаўнай Думе адбудзецца галасаванне па кандыдатуры вылучанага прэзідэнтам Барысам Ельцыным на пасаду прэм'ер-міністра Сяргея Кірыенкі. Дэпутаты наўрад ці будуць доўга ўпарціцца: перспектыва датэрміновага роспуску Думы для большасці з іх раўназначная палітычнаму небыццю і няпэўнай будучыні. Такім чынам, зусім магчыма, што ўжо ў пачатку красавіка Сяргей Кірыенка стане паўнапраўнай фігурай № 2 у расійскім кіраўніцтве. Якія перспектывы адкрые гэты факт для беларуска-расійскіх адносінаў?

Як вядома, тыдзень таму, па гарачых слядах раптоўнай адстаўкі Віктара Чарнамырдзіна, прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка некалькімі рысамі пазначыў уласнае бачанне асобы будучага расійскага прэм'ера.

У пералік пажаданых якасцяў трапілі, у прыватнасці, вопыт кіравання рэгіёнам або буйной вытворчасцю, веданне глыбінных праблем прамысловасці.

Аднак ні гэтых, ні падобных да іх рысаў кароткая біяграфія Сяргея Кірыенкі не ўтрымлівае. Паслужны спіс кандыдата ў прэм'еры Расіі ўвогуле больш чым сціплы і выклікае нямала цалкам абгрунтаваных пытанняў нават з боку тых, хто давярае інтуіцыі Барыса Ельцына. Па сутнасці, першую буйную дзяржаўную пасаду сп. Кірыенка заняў менш як два гады таму, стаўшы ў маі 1996 г. з падачы Барыса Нямцова намеснікам міністра паліва і энергетыкі. Яшчэ праз паўгода з рук таго ж Нямцова Кірыенка атрымаў міністэрскі партфель.

Ранейшы перыяд біяграфіі новага расійскага прэм'ера не вызначаўся ні буйной арганізатарскай або гаспадарчай працай, ні кар'ернымі ўзлётамі. Выпускнік Горкаўскага інстытута інжынераў воднага транспарту на працягу сямі гадоў пасля атрымання дыплома (аж да распаду СССР) займаў нізавыя камсамольскія пасады ў Горкім. У далейшым, у бытнасць Барыса Нямцова губернатарам Ніжагародскай вобласці, Сяргей Кірыенка, мяркуючы па скупых радках афіцыйнай біяграфіі, «працаваў у дзелавых структурах Ніжняга Ноўгарада, створаных пры ўдзеле ўрада», а таксама «ўдзельнічаў у стварэнні банка «Гарантыя». У перакладзе на даступную мову, сп. Кірыенка ў той перыяд займаўся прыватным бізнесам у маштабах свайго горада і меў добрыя адносіны з губернатарам.

Пратэкцыя з боку Барыса Нямцова, мяркуючы па ўсім, стала галоўным рухавіком раптоўнага галавакружнага ўзлёту сп. Кірыенкі. Менш як за два гады нікому не вядомы дробны правінцыйны бізнесмен стаў кіраўніком урада Расіі, адной з ключавых фігур у кіраўніцтве краіны.

За Кірыенкам не стаяць ніякія палітычныя партыі або рухі, якім ён быў бы абавязаны сваім вылучэннем. За ім стаіць выключна тандэм Ельцын—Нямцоў. І няма ніякіх падстаў разлічваць на тое, што Кірыенка хоць у чымсьці адважыцца іграць самастойную ролю, адступіць ад лініі, пазначанай старэючым Барысам Ельцыным, які цалкам давярае свайму маладому фаварыту — рэфарматару Барысу Нямцову.

Для беларускага кіраўніцтва прыход Сяргея Кірыенкі наўрад ці можа азначаць адкрыццё нейкіх новых прывабных гарызонтаў. Фігура Віктара Чарнамырдзіна ў гэтым сэнсе была намнога больш прадказальнай, самастойнай і надзейнай. Вопытны гаспадарнік, Чарнамырдзін не толькі быў звязаны адной савецкай пупавінай з буйной беларускай наменклатурай, але і меў канкрэтныя асабістыя інтарэсы ў Беларусі, звязаныя з транзітам на Захад расійскага газу. У Кірыенкі ж іншае мінулае, іншыя інтарэсы і іншыя перспектывы. На адносіны з Беларуссю ён у многім (калі не ва ўсім) будзе глядзець вачыма Нямцова, які ў асаблівых сімпатыях да беларускага кіраўніцтва і палітычных рэалій у сённяшняй Беларусі не заўважаны.

Сяргею Уладзіленавічу Кірыенку 27 ліпеня споўніцца 36 гадоў. Гэта не першы выпадак у навейшай расійскай гісторыі, калі ўрад краіны ўзначальвае такі юны (па мерках маскоўскага палітычнага істэблішменту) прэм'ер. У 36 гадоў у 1917-м часовым урадам Расіі стаў кіраваць Аляксандр Керэнскі. У 1991-м кардынальныя эканамічныя рэформы ў новай Расіі пачаў 35-гадовы Ягор Гайдар. Іншая справа, што тэрмін знаходжання пры ўладзе абодвух маладых папярэднікаў Кірыенкі, якія ўзначальвалі кабінеты міністраў у пераломныя для краіны моманты, вымяраўся не гадамі, а месяцамі. Вельмі можа здарыцца, што Кірыенка не стане выключэннем з гэтага правіла.

Валянцін ЖДАНКО.

БЕЛАРУСКІ ПРЭЗІДЭНТ ПРЫНЯЎ АНДРЭЯ КОЗЫРАВА

30 сакавіка Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка прыняў вядомага расійскага палітыка, дэпутата Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі Андрэя Козырава. У ходзе сустрэчы былі абмеркаваны пытанні супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі. Адзначалася, што ўстанаўленне прамых узаемавыгадных эканамічных сувязяў нашай рэспублікі з рэгіёнамі Расійскай Федэрацыі з'яўляецца неабходнай умовай паспяховага станаўлення Саюза Беларусі і Расіі. Аляксандр Лукашэнка адзначыў тую актыўную ролю, якую Андрэй Козыраў, будучы міністрам замежных спраў Расійскай Федэрацыі, адыгрываў у справе збліжэння нашых дзяржаў.

БЕЛТА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

● **Прэзідэнт Расіі Ельцын заявіў,** што не мае намеру балаціравацца на прэзідэнцкіх выбарах у 2000 годзе. Адначасова прэзідэнт сказаў: «Калі былы прэм'ер-міністр Чарнамырдзін аб'явіў, што ён прыняў рашэнне выставіць сваю кандыдатуру, гэта было крыху не так. Рашэнне прыняў я, — падкрэсліў Ельцын. — Аб адстаўцы ўрада. Аднак маючы на ўвазе, што прэзідэнцкую кампанію па выбарах узначаліць Чарнамырдзін», Ельцын у гутарцы з журналістамі адмовіўся назваць Чарнамырдзіна сваім пераемнікам, адзначыўшы, што «гэты тэрмін уласцівы манархіі».

● **Выконваючы абавязкі прэм'ер-міністра Расіі Сяргей Кірыенка заявіў, што прэзідэнт даручыў яму на наступным тыдні прадставіць праект эканамічнай праграмы.** Кірыенка паведаміў, што новы ўрад будзе сфарміраваны даволі хутка і ў ім будзе нямала новых асоб. Кірыенка сказаў, што ў бліжэйшыя дні не будзе аб'яўляць аб якіх-небудзь кадравых рашэннях.

● **Сама меней 28 чалавек загінулі ў Перу** ў выніку катастрофы ваенна-транспартнага самалёта, які эвакуіраваў жыхароў затопленых паводкамі раёнаў краіны. 7 чалавек лічацца прапаўшымі без вестак, яшчэ 15 пасажыраў выратаваны.

● **Мост «Васка дэ Гама» — самы доўгі ў Еўропе — быў адкрыты ўчора ў Партугаліі.** Гэта буйнейшы інжынерны праект на кантыненце пасля завяршэння будаўніцтва тунеля пад Ла-Маншам. Даўжыня моста, які забяспечвае больш свабодны аўтамабільны рух пры пад'ездзе з поўдня да Лісабона, — 17 кіламетраў 200 метраў. Кошт праекта — мільярд 300 мільёнаў долараў.

● **Ажына і вострая індыйская прыправа кары ўтрымліваюць рэчывы, якія, магчыма прадухіляюць развіццё рака.** Аб гэтым сведчаць вынікі даследаванняў, абвешчаныя на штогадовым з'ездзе амерыканскай асацыяцыі па вывучэнню ракавых захворванняў. Доследы на мышах паказваюць, што ўжыванне ажыны зніжае верагоднасць захворвання на рак стрававода. У саставе кары ўтрымліваецца рэчыва, якое спрыяе змяншэнню шанцаў захварэць ракам тоўстай кішкі.

Паводле паведамленняў інфармацыйных агенцтваў.

«СОРАС ПАВЕДАМЛЯЕ АБ ТАЙНЫМ ПРАДАСТАЎЛЕННІ ПАЗЫКІ, КАБ ВЫРУЧЫЦЬ КРЭМЛЬ»

«Фінансіст і філантроп Джордж Сорас расказаў, што прадаставіў расійскаму ўраду «некалькі сотняў мільёнаў долараў» у чэрвені мінулага года, каб дапамагчы Крамлю выканаць абяцанне па выплаце запазычанасці па пенсіях».

Сорас заявіў, што расійскі ўрад прасіў яшчэ адну кароткатэрміновую пазыку ў снежні, калі скончыўся ўстаноўлены прэзідэнтам Барысам Ельцыным тэрмін пагашэння запазычанасці па зарплатах, аднак Сорас адмовіў у гэтым. «Я не хачу ператвараць гэта ў прывычку», — дабавіў ён.

«Файнэншл таймс» (Вялікабрытанія)

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, у паўночных раёнах невялікі дождж. Тэмпература паветра ў Магілёве — 7—9, Мінску, Віцебску і Гомелі — 8—10, Гродне — 10—12, Брэсце — 12—14 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак воблачна з праясненнямі, месцамі кароткачасовыя ападкі. Тэмпература 1 красавіка ўначы — 0—5, удзень — 3—8 градусаў цяпла; 2-га паніжэнне ўначы да 0—5 градусаў ніжэй нуля, удзень — да 1—6 градусаў цяпла.

Напрыканцы мінулага тыдня народны артыст Расіі, кампазітар Ігар Круты і спявачка Ірына Алеграва прадставілі ў Мінску і Магілёве сваю новую праграму «Незавершаны раман». Нягледзячы на даволі значны кошт квіткоў на іх канцэрты, поўныя аншлагі былі і ў сталіцы, і ў правінцыі.

Расійскіх «зорак» прымаў і Аляксандр Лукашэнка. Па словах Ігара Крутога, які, як вядома, з'яўляецца галоўным прадзюсерам і старшынёй журы конкурсу маладых выканаўцаў фестывалю «Славянскі базар» у Віцебску, размова з прэзідэнтам Беларусі вялася аб правядзенні фестывалю і існуючых зараз праблемах шоу-бізнесу ўвогуле. І на прэс-канферэнцыі журналісты перш за ўсё цікавіліся ў спадара Крутога, як ідзе падрыхтоўка сёлетняга «Славянскага базара».

ІГАР КРУТЫ АБЯЦАЕ ЗРАБІЦЬ ТЭЛЕВЕРСІЮ «СЛАВЯНСКАГА БАЗАРА» НА ЕЎРАПЕЙСКІМ УЗРОЎНІ

Канцэртная пляцоўка ў Віцебску будзе «ўзмоцненая» лазерамі, верталётамі і... нават дырыжаблем

— Скажыце, калі ласка, як да вас паступіла прапанова стаць прадзюсерам фестывалю ў Віцебску?

— Займацца «Славянскім базарам» мне прапанаваў Аляксандр Лукашэнка. Ваш прэзідэнт растлумачыў гэту прапанову тым, што яму спадабаўся мой творчы вечар, адчуванне згуртаванасці артыстаў, сям'і на сцэне. Ён сказаў мне, што жадае, каб такая ж атмасфера была на фестывалі «Славянскі базар».

— Вас не бянтэжыць скандальная сітуацыя з існаваннем ужо двух «Славянскіх базараў» — у Беларусі і ў Расіі?

— Калісьці я сказаў, што пачну працаваць толькі тады, калі сітуацыя з усімі праблемамі і аўтарскімі правамі будзе на «нулявой» адзнацы. Сёння па ўсіх юрыдычных нормах праблема вырашана. Назва ў беларускага фестывалю новая — «Славянскі базар у Віцебску». А прэтэнзіі спадара Віннікава, які хоча праводзіць свой фестываль у Адэсе і Саратаве?.. У рэшце рэшт, чым больш будзе «славянскіх базараў» — тым лепей.

— Ці пачалі вы ўжо падрыхтоўку да фестывалю?

— Так. У Віцебск я перш-наперш выклікаў тэлевізійную групу. Мы правялі сустрэчу з губернатарам вобласці і мэрам горада з запрашэннем усіх службаў, якія будуць браць удзел у рабоце фестывалю. Зразумела, што калі я ўзяўся за «Славянскі базар», дык ён павінен выглядаць трохі інакш. Я хацеў бы атрымаць перш за ўсё еўрапейскі ўзровень па тэлеверсіі фестывалю, таму канцэртную пляцоўку трэба абкружыць святлом і лазерамі, будуць весціся верталётныя здымкі і нават завісне дырыжабль з тэлеаператарам.

А ўнутранае напаўненне праграмы? Няма патрэбы называць канкрэтныя імёны — будуць усе «зоркі».

— Ці ёсць, на ваш асабісты погляд, нейкая фінансавая і маральная рызыка ў вашай рабоце прадзюсера фестывалю «Славянскі базар у Віцебску»?

— У дадзеным выпадку ніякіх грошай растраціць я не магу. Фестываль аплачваецца з бюджэту Саюза Беларусі і Расіі. Таму «Славянскі базар» будзе некамерцыйным фестывалем, у яго не будзе спонсараў. Але, зразумела, будзе ажыццяўляцца жорсткі кантроль над расходаваннем выдаткаваных бюджэтных сродкаў.

А мой імідж? Як я магу яго сапсаваць, калі я зраблю добры фестываль, калі будзе цікавы конкурс выканаўцаў, калі — дай Божа — хто-небудзь з лаўрэатаў гэтага конкурсу далей «раскруціцца» і стане «зорачкай»?.. Я не рызыкую нічым, калі ўсё пройдзе нармальна.

— Вернемся да вашага «Незавершанага рамана» з Ірынай Алегравай, якую на прайшоўшых канцэртах вы прадстаўлялі як сваю любімую спявачку...

— Ірына спела 33 мае песні. Гэта цэлы перыяд жыцця! А пазнаёміліся мы гадоў дваццаць таму. Мы з Сашам Сяровым прыехалі на гастролі ў Маскву нікому не вядомым правінцыйным ансамблем і жылі ў нашага знаёмага Валодзі, вельмі добрага піяніста, які быў першым мужам Ірыны Алегравай. Ён прывёў Ірыну на наш канцэрт, і мы пазнаёміліся.

— Песня, якая дала назву вашай новай праграме, стала агульнанародным хітом. У чым, на ваш погляд, сакрэт яе такога шалёнага поспеху?

— Наш «незавершаны раман» з Ірынай адбываецца толькі на сцэне, па-першае. А вось сакрэт поспеху мне не вельмі зразумелы. Магчыма, у нейкай імгненнай шчырасці. Мы працавалі ў Тварской студыі над альбомам «Я хмары развяду рукамі». Здымалі там проста «хохмы»: вы ж бачылі, мы нават не былі апрануты належным чынам, я дык зусім у нейкай спартыўнай кашулі... А Ірына ўвогуле павінна была сама гэтую песню спяваць, а тут і гаворыць мне: «Ідзі спявай...» Вось так усё спантанна і атрымалася. Аднак, магчыма, знутры выбухнулі эмоцыі, якія і вызначылі поспех песні. Таксама трэба ўлічыць і прыстойную «раскрутку» на тэлебачанні, а папулярнасць твора залежыць перш за ўсё ад гэтага.

— З кім вам лягчэй працаваць як кампазітару — з жанчынамі ці мужчынамі-выканаўцамі?

— Заўсёды ёсць свае мінусы і плюсы. Вельмі прафесійна запісваюцца толькі два чалавекі — Пугачова і Сяроў. Для іх не існуе такога паняцця, як нязладжаныя ноты. Яны проста выходзяць да мікрафона і спяваюць.

Аднак, напрыклад, той жа Сяроў працуе на характар. Усе ноты праспяваў, але ён ходзіць і пакутуе, шукае вобраз. Я на запісы песні «Я кахаю цябе да слёз» страціў дзесяць гадоў жыцця. Мы запісвалі, і я ішоў дадому, але Сяроў мне тэлефанаваў і паведамляў, што запіс ён знішчыў: маўляў, песня павінна нараджацца ў пакутах. Усё ішло такім чынам, пакуль мы не пачалі талеркамі адзін у аднаго кідацца...

А вось Пугачова выконвае толькі адзін раз, але да гэтага адзінага дубля яна рыхтуе сябе вельмі доўга. Хвілін сорак пайшло ў яе на падрыхтоўку да запісу «Каханне, падобнае на сон»: яна крочыла па студыі, глядзела вершы, пыталася яшчэ раз пра сэнсавыя акцэнты, прымервалася да мікрафона... Потым сказала: «Завесці матор!» і спела толькі адзін раз.

З астатнімі спевакамі запісы ідуць больш складана...

— Адкуль вы чэрпаеце натхненне для напісання сваіх твораў?

— Маё натхненне — ад жонкі Вольгі. Яна з'яўляецца і першым слухачом маіх песень. Вольга жыве ў Амерыцы, а пазнаёміліся мы ў Нью-Йорку, калі я прыехаў туды з «Песняй года». І ў яе, і ў мяне былі сем'і, якія распаліся ў выніку нашага знаёмства. Мы пажаніліся тры гады таму.

— Адчуць гэта немагчыма. Але, напэўна, ёсць нейкія перадумовы, па якіх можна нешта меркаваць. Калі, напрыклад, робіцца песня «Не сып мне соль на рану», то гэта ж зразумела, што яе чакае рэстаран. Гэта, прабачце, тое ж самае, што агаліцца ў праграме «Час», гэта «ніжэй пояса», гэта асуджана на хітовасць. Іншая справа, калі «раскручваюцца» такія песні, як «Начное рандэву», «Паромшчык», «Айсберг»... Вось калі такі хіт становіцца агульнанацыянальным, і разам з тым ён не «танны», дык гэта дарагога каштуе.

— Ці ёсць у вас асабістыя кампазітарскія перасцярогі?

— Я баюся страціць «нюх» на песню. Гэта, магчыма, і грубае слова, але цалкам правільнае, і ў любога кампазітара «нюх» павінен быць. Песня гучыць тры хвіліны: і за гэты час яна павінна запомніцца, трэба распавесці пра нешта і гэтым расхваляваць слухача. Гэта ж не сімфонія, дзе за сорак хвілін можна і пахаваць, і ўваскрэсіць.

«Нюх» могуць страціць і самыя сапраўдныя прафесіяналы. Напрыклад, Давід Тухманаў, які 20—25 гадоў сачыняў толькі хіты, за апошнія тры гады свайго жыцця ў нашай краіне нічога не стварыў, акрамя «Чыстых прудоў» для Талькова. Мяркую, што ў мяне хопіць такту і крытычнай самаацэнкі, каб сысці са сцэны своечасова.

— Ці прымхлівы вы чалавек увогуле?

— Не да такой ступені, каб насіць талісманы і хрысціцца за сцэнай. Але быў такі выпадак, калі я выйшаў з дому, сеў у машыну, паехаў, але мне перабег дарогу кот. У нас два выезды з двара, і я паспрабаваў выехаць з іншага, але і там кот зноўку перабег. Я ўрэшце кінуў машыну і вярнуўся дадому.

— Якім чынам вы наладжваеце свой быт?

— Усе свае песні я пішу ў Амерыцы і там жа працую ў студыях гуказапісу. Мне трэба вызваліць галаву ад тэлефанаванняў і маскоўскай «тусоўкі». Перад вачыма ў мяне павінен быць акіян...

У Маскве ў мяне была і ёсць сціплая трохпакаёвая кватэра, але пасля жаніцьбы я звярнуўся да мэра Масквы, і мне выдзелілі прыстойную кватэру ва ўрадавым доме на вуліцы Касыгіна. Там жывуць толькі восем сем'яў, і маімі суседзямі цяпер будуць Гарбачоў і Лігачоў.

— Вы адчуваеце, калі працуеце над канкрэтнай песняй, што ёй наканавана стаць шлягерам?

— На ваш погляд, шоу-бізнес — гэта сапраўды страшная справа? І які характар трэба мець, каб дабіцца поспеху ў шоу-бізнесе?

— Не магу сказаць, што я — размазня. Калі б я ім быў, у мяне сапраўды нічога б не атрымалася. Ведаеце, усё тое, што адбываецца ўвогуле ў краіне, можна праецыраваць і на шоу-бізнес. Забаўляльную індустрыю нельга разглядаць асобна ад эканамічных працэсаў. Зразумела, што ў расійскім шоу-бізнесе хапае нецывілізаваных метадаў, неўласцівых Захаду.

— Калі б вам заўтра прапанавалі крэсла міністра культуры, вы згадзіліся б?

— Не. Палітычныя перыпетыі мне цікавыя роўна настолькі, наколькі народу ў краіне жывецца нармальна, наколькі ён увогуле здольны жыць нармальна... Але я ўжо і сам не веру ў гэта. Асабіста я не разумею, што ў краіне адбываецца, гэта знаходзіцца за мяжой майго ўспрымання...

— Якому ладу жыцця вы аддаяце перавагу?

— Я люблю спакойны лад жыцця, але жыць такім чынам мне, відаць, не наканавана. У мяне шалёны распарадак дня, я заўсёды знаходжуся «в бегах».

— Над чым вы зараз працуеце як кампазітар?

— Я заканчваю альбом з Лаймай Вайкуле ў Нью-Йорку. Я мяркую, што ён выйдзе ў свет у верасні, і ўскладаю на яго вялікія надзеі, бо мы «майстравалі» яго ў вельмі дарагой студыі. Мы пайшлі з Лаймай на гэтыя выдаткі, бо толькі ў Амерыцы можна атрымаць такі высакаякасны гук. Потым на чарзе — альбом інстументальнай музыкі і запіс новых песень для Ірыны Алегравай.

— Што б вы шчыра пажадалі сваім слухачам?

— Не здраджваць мне!

Ілона ІВАНОВА.
Фота Аляксандра ЛІЦІНА.

САМАКАНТРОЛЬ — ЗАЛОГ ДОБРАГА САМААДЧУВАННЯ ПРЫ ЗАХВОРВАННІ НА ЦУКРОВЫ ДЫЯБЕТ

Менавіта гэтаму будзе садзейнічаць і экспрэс-аналізатар утрымання глюкозы ў крыві, выраблены на Мінскім прыборабудаўнічым заводзе

Цукровы дыябет — захворванне, пры якім падстраўнікавая залоза чалавека не выпрацоўвае ці выпрацоўвае ў недастатковай колькасці інсулін, — рэчыва, якое дапамагае глюкозе ператварыцца ў крыніцу энергіі, прадухіляе выпрацоўку лішкавай колькасці глюкозы.

Хоць чалавек з павышаным узроўнем цукру ў крыві можа адчуваць сябе здавальняюча, нельга кіравацца толькі ўласнымі адчуваннямі, таму што рызыка сур'ёзных ускладненняў будзе тым вышэй, чым больш чалавек знаходзіцца па-за кантролем. Кантралюючы ўзровень цукру ў крыві, вы атрымліваеце інфармацыю, неабходную для кіравання вашым дыябетам.

Асноўная мэта самакантролю, як вядома, гэта падтрыманне ўзроўню глюкозы ў крыві ў калянармальных межах (5,5 ммоль/л). Для забеспячэння гэтага неабходна мець магчымасць правядзення экспрэс-аналізу крыві на глюкозу (цукар) у любых умовах і дастаткова часта з дапамогай індывідуальных экспрэс-аналізатараў.

Сёння на рынках краін СНД ёсць у асноўным толькі імпартныя прыборы і тэст-палоскі да іх. Яны даволі дарагія — ад 90 да 150 долараў ЗША, таму ў большасці выпадкаў недаступныя для масавага спажыўца.

Улічваючы, што ў Беларусі вялікая колькасць хворых на цукровы дыябет дарослых і дзяцей і іх колькасць павялічваецца з-за вынікаў чарнобыльскай аварыі, адкрытым акцыянерным таварыствам «Мінскі прыборабудаўнічы завод» і Мінскім навукова-даследчым інстытутам радыёматэрыялаў разам распрацаваны і выпушчаны экспрэс-аналізатар утрымання глюкозы ў крыві. Ён складаецца з прыбора «Глюкаметр» і тэст-палосак да яго «Глюкасен». Прынцып работы прыбора заснаваны на вымярэнні велічыні току пры біяэлектрахімічнай рэакцыі, якая працякае ў кроплі крыві пры нанясенні яе на тэст-палоску (датчык).

Правілы карыстання прыборам простыя. Вы праколваеце палец ланцэтам (так, як гэта робіцца ў паліклініках пры аналізе крыві). Затым наносіце кроплю крыві на тэст-палоску, папярэдне ўстаўленую ў прыбор, націскаеце кнопку і ўжо праз 40 секунд даведваецеся аб узроўні ўтрымання глюкозы ў вашай крыві.

Гэты прыбор паспяхова прайшоў двухгадовую апрабацыю ў васьмі медыцынскіх установах і з'яўляецца адзіным прыборам, дазволеным для прымянення Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь. Прыбор сертыфікаваны Белстандартам. На міжнароднай выставе вынаходстваў і новых ідэй «Геніус-96», якая праходзіла ў Будапешце, удастоены дыплома і вялікага медаля выставы.

Забяспечыўшы такім чынам кантроль свайго стану і пракансультаваўшыся з лячэчым урачом, вы вызначыце для сябе неабходную дыету, комплекс фізічных практыкаванняў і нагрузак, неабходны курс лячэння, што дапаможа вам дасягнуць нармальнага ўзроўню цукру ў крыві і значна знізіць ці ўвогуле выключыць рызыку сур'ёзных ускладненняў.

Атрымаць кансультацыі па пытаннях выкарыстання і набыцця глюкаметраў і тэст-палосак можна ў Мінску ў ААТ «Мінскі прыборабудаўнічы завод» (прасп. Ф. Скарыны, 58, тэл. 239-97-30, 239-94-84) ці ў НДІ радыёматэрыялаў (вул. Кіжаватава, 86, тэл. 278-37-06, 278-32-02).

ЭКСПРЭС-АНАЛІЗАТАР УТРЫМАННЯ ГЛЮКОЗЫ Ў КРЫВІ
ГЛЮКАМЕТР ГМ-1
Вымярэнне ў хатніх умовах узроўню ўтрымання глюкозы ў крыві
Час аналізу — 40 сек.
Межы вымярэння ўзроўню глюкозы — 2-19,9 мМоль/л
Пагрэшнасць вымярэння — 15 прац.
Індыкацыя зніжэння напружання батарэй — да 7 В
Уманціраваная сістэма кантролю каліброўкі
Маса — 0,28 кг.

Старонка Паўла Глобы

1 красавіка, серада

РЭКАМЕНДАЦЫІ. Не рэкамендуюцца высокая сацыяльная актыўнасць, напружаная праца, доўгія размовы. Логіка і разлік могуць падвесці, жывіце па інтуіцыі, прыслухоўвайцеся да свайго ўнутранага голасу. Дзень лепш прысвяціць сям'і, клопатам пра блізкіх і адпачынку. Запальвайце свечкі, акурвайце дом пахучымі травамі, напрыклад, сухім коранем ядлоўцу ці багульніку. Можна праводзіць практыкі па амалоджванню. Гэта дзень любові і пошукаў гармоніі.

ПРЫМЕТЫ. Па паводзінах жывёл у гэты дзень мяркуюць, як да вас адносяцца людзі. Калі на вас брэша сабака — да непрыемнасцяў. Кошка падрапала — да катастрофы. Калі вы нечакана трапілі пад дождж і прамоклі — да шчасця і ўдачы. Знайсці асколак люстэрка — да праяснення заблытанай сітуацыі. Калі на вас упадзе пяро птушкі, то хутка вы атрымаеце добрую вестку ці сустрэнеце даўняга сябра. Знайсці дробную манету, асабліва гербам уверх, — знак удачнага вырашэння праблем.

СНЫ. Прарочыя сны. Добра бачыць жывёл і птушак. Плаваць у вадзе — да вызвалення ад хвароб. Прымяраць новае адзенне — да багацця і ўмацавання сям'і, для жанчын — да цяжарнасці. Лятаць — да набыцця сіл і новых сяброў. Бачыць сябе ў люстэрку — да выкрыцця тайнаў. Убачыць сябе голым — да хвароб і няўдач. Агонь — да страты сіл, пакут. Холад, зіма — да смутку і няўдач.

ЕЖА. Добра піць натуральныя сокі, кампоты, крынічную ваду, а таксама белае віно. Рытуальная ежа — кісялі: аўсяны, гарохавы, ячменны. Не пажадана есці ежу, якая цяжка ператраўліваецца, а таксама арэхі і мёд.

АДЗЕННЕ. Аддайце перавагу няяркім, размытым тонам. Спрыяльныя сіні і серабрысты колеры. Адмоўцеся ад усяго жоўтага і аранжавага.

МЕДЫЦЫНА. Слабыя рукі, плечы, лёгкія, дыхальныя шляхі, можа з'явіцца кашаль. Абвостраная рэакцыя на забруджанасць паветра. Паказана лячэнне хвароб крыві.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звязды» астралагічным цэнтрам «АРБА».

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Як быць, калі жонка адмаўляецца выконваць свае жаночыя абавязкі? Гэта праблема ўзнікла ў 32-гадовага жыхара баварскага горада Масберге. Праўда, муж і жонка жылі ўжо паасобку. Але ён вырашыў нанесці візіт сваёй неразведзенай жонцы і напомніць ёй пра крыху забытыя «абавязкі». Калі яна заўпарцілася, ён дастаў газавы пісталет і, пагражаючы ім, дабіўся свайго. Падобнага роду «спатканне» мужа з жонкай суд Баварыі расцаніў як насілле і вызначыў яму тры з паловай гады турэмнага зняволення. Пры гэтым трэба адзначыць, што з ліпеня мінулага года ў Германіі дзейнічае закон аб крымінальнай адказнасці за насілле ў шлюбе.

ІТАР—ТАСС.

У адной са школ горада Першаўральска вучні пятага класа ўстанавілі штраф за бойку. За кожную патасоўку завадатары павінны выплаціць пяць тысяч старых рублёў.

Бацькі станоўча аднесліся да гэтай ініцыятывы, паколькі апошнім часам іх дзеці сталі прыходзіць дадому з разбітымі насамі. Скарбонка для грошай вісіць на самым бачным месцы, за яе папаўненнем сочыць ініцыятыўная група. Нягледзячы на ўстаноўлены мараторый, бойкі ў класе не спыніліся. У мінулым годзе са скарбонкі дасталі каля 200 тысяч рублёў. Грошы пайшлі на канцтавары і добраўпарадкаванне класа.

«Труд».

ПРАБЛЕМА

ЧЫМ ДАЛЕЙ АД ВАЙНЫ,

Калі землятрус разбурыў армянскі горад Спітак, многія школы-інтэрнаты тагачаснага Саюза выказалі жаданне даць прытулак асірацелым дзецям. Але на дзіва ўсім, армянскія дзеці засталіся на радзіме. Іх забралі ў свае сем'і сваякі ці чужыя людзі. Аказалася, што сіроцкіх дамоў, як і выцвярэзнікаў, у Арменіі наогул няма. Там спрадвеку лічылася, што дзіця павінна выхоўвацца ў натуральных умовах, у сям'і. Гэта ў Арменіі, а ў нас іншы погляд на дзяцей, іншыя традыцыі.

Сёння ў Брэсцкай вобласці працуюць 22 школы-інтэрнаты. У трох з іх жывуць і вучацца сіроты, а ў астатніх — дзеці з рознымі адхіленнямі ў здароўі.

Калі дзіця хворае і яго адпраўляюць у інтэрнат, то тут, нягледзячы на пэўныя маральныя страты, можна бацькоў зразумець і апраўдаць. Ёсць захворванні, пры якіх дзеці павінны знаходзіцца пад пастаянным наглядам спецыялістаў, хаця не з'яўляюцца выключэннем факты, калі дзяцей-інвалідаў здаюць у інтэрнаты, каб «развязаць» сабе рукі.

Але мы найперш звернем увагу на дзяцей, якія па волі лёсу трапілі ў школу-інтэрнат для сірот.

Ястрабельская базавая школа-інтэрнат была створана ў 1950 годзе ў былым маёнтку. Палац цяпер паўразбураны, і дзеці жывуць у адносна новых тыпавых памяшканнях. З 1978 года ў інтэрнаце знаходзяцца толькі сіроты. Сёння іх тут 230 чалавек. Восемдзесят працэнтаў дзяцей — сіроты пры жывых бацьках. Дзяржава пазбавіла бацькоўскіх правоў тых, у сем'ях якіх дзеці адчувалі псіхічны і фізічны ціск.

Галоўным чынам дзяцей забіраюць у алкаголікаў.

А астатнія 20 працэнтаў дзяцей сапраўды не маюць бацькоў ці з маленства не ведаюць іх. Напрыклад, калі маці пакідае дзіця ў радзільным доме, то малое чакае блуканне па казённых дамах.

У Пінску ёсць дом дзіцяці, дзе сіроты выхоўваюцца да 3 гадоў, а затым іх пераводзяць у Кобрынскі дзіцячы дом. А вось калі дзіцяці надыходзіць час ісці ў першы клас, то яно трапляе ў Ястрабельскую школу-інтэрнат ці аналагічныя школы ў Пінску і Дзівіне.

Дзеці, якія трапляюць у інтэрнат, у пераважнай большасці адстаюць фізічна і псіхічна ад сваіх аднагодкаў, якія жывуць у нармальных сем'ях. І сапраўды, які можа быць догляд за дзецьмі, калі бацькі круглыя суткі п'яныя? І ў той жа час ніякі дзіцячы дом не заменіць бацькоў. Вядома, што да 3 гадоў дзіця асабліва інтэнсіўна ўбірае ў сябе навакольны свет, вось чаму ў гэты перыяд для малога важны кантакт з дарослымі. А пры ўсім жаданні выхавацель не можа замяніць маці, яе ласку. Маецца на ўвазе маці, якая не страціла мацярынскае пачуццё.

Яшчэ адна акалічнасць. Усе гэтыя запушчаныя і закінутыя дзеці — з шматдзетных сем'яў.

— Не палохайце мяне, што дзіця забераце, — кажа маці-п'яніца, — я вам яшчэ нараджу.

У такіх сем'ях на дзяцей атрымліваюць дапамогу, вось бацькі і жывуць на яе, п'янствуюць.

Звычайная з'ява, калі ў інтэрнаце жывуць некалькі дзяцей з адной сям'і. На сёння рэкорд — гэта сямёра сясцёр і братоў, якія знайшлі тут прытулак.

З кожным годам узрастае колькасць сірот. На жаль, расце і колькасць дзяцей з прыроджанымі псіхічнымі адхіленнямі, інакш кажучы, з прыметамі дэбільнасці.

Толькі не трэба думаць, што калі дзіця трапіла ў інтэрнат, то яму ў жыцці ўжо нічога «не свеціць». Безумоўна, з усёй масы выпускнікоў гэта невялікі працэнт, але шэраг былых выхаванцаў «прабілі» сабе дарогу ў жыцці. Сталі настаўнікамі, медыкамі, ваеннымі...

— У школе ёсць здольныя дзеці, — расказвае дырэктар Анатоль Жытко. — І калі б яны жылі ў нармальных сем'ях, то для бацькоў была б радасць.

Матэрыяльна дзеці ў інтэрнаце забяспечаныя добра. Жывучы са сваімі ўзбаламучанымі бацькамі і штодзённа бачачы бязладнае жыццё, недагледжаныя і запушчаныя, дзеці напачатку недаверліва ўспрымаюць і школу-інтэрнат.

— А мяса тут даюць? — пытаецца замораны хлопчык, які паступіў у інтэрнат. Дзяцей тут кормяць пяць разоў на дзень і штодня на харчаванне інтэрнатаўца адпускаецца 70 тысяч.

У жылых карпусах чысціня. Калідоры засцелены дывановымі дарожкамі, а ў пакоях, дзе стаяць драўляныя ложкі, даволі ўтульна. На засланых ложках ляжаць плюшавыя цацкі. Відавочна, з імі малыя і спаць кладуцца. А вось у пакоях, дзе жывуць вучні старэйшых класаў, усе сцены ад падлогі да столі завешаны фатаграфіямі Сталоне, Ван-Дама і іншых кіназорак.

Такая вольнасць дзецям дазваляецца.

І ўсё ж уцячы ад казёншчыны немагчыма.

Жыццё ідзе ва ўстаноўленым рытме. Пад'ём — у 7 гадзін, адбой — у 22 гадзіны. І так штодня. Праўда, у нядзелю дазволена паспаць на гадзіну больш. Дзеці пад пастаянным наглядам выхавацеляў і педагогаў, якіх у інтэрнаце 55 чалавек. У першым класе на 8 вучняў два выхавацелі — мужчына і жанчына. Гэта не выпадковасць, а спроба імітацыі сям'і. Вядома, пры ўсім жаданні інтэрнацкія «бацькі» не заменяць родных, але для маленькіх сірот гэта немалаважны фактар.

Дзеці, якія трапілі ў школу з дзіцячых дамоў і іншага жыцця, акрамя «детдомовского» не спазналі, «кіруемыя» і з імі лягчэй знайсці паразуменне, чым з тымі, якія прыйшлі ад бацькоў, ды яшчэ ў старэйшыя класы. Гэтыя дзеці паспелі ўвабраць у сябе «лепшае» ад сваіх бацькоў, і іх ужо цяжка перайначыць.

Вось летась з Баранавіч накіравалі дзвюх дзяўчынак-падлеткаў, а яны, як аказалася, ужо паспелі «папрацаваць» на аўтатрасе «путанамі». Вядома, што ў інтэрнаце яны не затрымаліся.

Ёсць парушэнні і крымінальнага характару. Выхаванец С. арганізаваў групу, якая займалася ў інтэрнаце крадзяжом. Украдзеныя рэчы прадавалі. Пачалі красці са склада зубную пасту і збываць работніцы, якая ўзамен давала цыгарэты. Завадатара адправілі ў калонію, і ўсё супакоілася.

Існуе і праблема пакарання. Калі дзіця зрабіла кепскі ўчынак, то як тут быць? Родная маці дала б дубца ці плескача — і праблема была б знята. Бо ёсць дзеці, якія прызнаюць толькі сілу. Словам іх не кранеш. Што рабіць з імі ў інтэрнаце?

Ястрабельская школа-інтэрнат мае фізкультурны ўхіл. Тут добрая спартыўная база. Ёсць стадыён, спартзала, басейн... Усё тое, што, здавалася б, павінна радаваць дзяцей. Але яны хочуць вярнуцца дадому.

Было ў школе апытанне. Вучням задалі некалькі пытанняў, але ў анкетах дзяцей чырвоным пункцірам прайшла туга па дому і бацьках. Хацелі б, каб мама не піла гарэлку, а тата не біўся...

Ды толькі гэтага хочуць дзеці, а не бацькі.

Анатоль Аляксандравіч прапрацаваў у інтэрнаце 21 год, і за ўвесь гэты час толькі 3 сям'і аднавілі свае бацькоўскія правы. І вось закончаны 9 клас. Дзеці стаяць на парозе новага, невядомага жыцця, да якога яны абсалютна не падрыхтаваныя. Як бы там ні было, а жылі дзеці на ўсім гатовым, ізалявана ад грамадства, усе рашэнні за іх прымалі дарослыя. Дык які ў падлеткаў жыццёвы вопыт, розум? І дарога ў іх у асноўным адна — у прафесіянальна-тэхнічныя вучылішчы. Праўда, некаторых выпускнікоў накіроўваюць у Пінск, дзе яны заканчваюць сярэднюю школу. Толькі каб сіраце атрымаць вышэйшую адукацыю, яму неабходна прыкласці вялікія намаганні.

Маю ўвагу прыцягнула вопратка дзяцей. Яркія і дабротныя курткі і касцюмы радуюць вока. Амаль усё адзенне дзяцей з гуманітарнай дапамогі. Інтэрнат мае цесныя сувязі з замежнымі дабрачыннымі арганізацыямі і звычайнымі сем'ямі. Летась 100 дзяцей правялі канікулы за мяжой. Вязуць іх у Італію, Данію, Ірландыю. Забіраюць не толькі летам, але і зімой.

— Трэба даць шанц дзіцяці, — кажа дырэктар. — У нас толькі адно дзіця не пабывала за мяжой.

І тут узнікаюць невялікія непаразуменні. Сем'і кожны год хочуць браць да сябе ўжо знаёмых дзяцей, якія былі ў мінулым годзе, а адміністрацыя інтэрната зацікаўленая, каб як мага больш вучняў пабывала за мяжой, бо, як гаварылася, штогод у інтэрнат паступае шмат новых сірот.

Былі спробы не пасылаць за мяжу дзяцей, якія там праштрафіліся. Але заходнія дзядзькі і цёткі лічаць, што кепскіх дзяцей не бывае. Іх, вядома, трэба выхоўваць, але неабходна ўспрымаць такімі, якімі яны нарадзіліся, бо залажылі ўсе гэтыя праблемы іх бацькі.

Хачу звярнуць увагу на адну акалічнасць, якая кідае цень на наша грамадства ў цэлым. Кожнае лета ў інтэрнаце застаецца палова дзяцей. Іх адпраўляюць у аздараўленчыя лагеры. Але для дзяцей, як лічаць спецыялісты, найлепшым варыянтам было б, каб сіроты лета праводзілі ў сем'ях.

Толькі ў нас яны нікому не патрэбныя. І гэта не ад беднасці, бо на дзіця інтэрнат выдае па 70 тысяч у дзень. Але жадаючых узяць сірату няма.

Быў выпадак, калі адна маці, якую пазбавілі правоў, з'явілася з дакументам ад інспектара на дазвол узяць дзіця на лета. Ёй выплацілі грошы за месяц і жанчына паехала. Але праз тыдзень вярнулася з абарваным і замурзаным дзіцем і пачала прасіць, каб аддалі грошы за астатнія месяцы, бо няма на што жыць.

Прыйшлося дзіця забраць.

І апошняе. Дзяржава на ўтрыманне школ-інтэрнатаў адпускае вялікія грошы. Толькі інтэрнат у Ястрабелі «з'ядае» ў год 10 мільярдаў. З 1 верасня мінулага года паступіла распараджэнне, каб адміністрацыя інтэрнатаў за ўтрыманне дзяцей брала грошы з былых бацькоў. Па дзве мінімальныя зарплаты за дзіця ў месяц. Але паспрабуй вазьмі гэтыя грошы ў п'яніц, якія яшчэ да ўсяго не адно, а некалькі дзяцей маюць у інтэрнаце. Тут бездапаможныя і суды, і праваахоўныя органы. Так што і надалей увесь цяжар выхавання сірот будзе ляжаць на дзяржаве.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ТЫМ БОЛЬШ СІРОТ

36,6°

Ваша здароўе: 20 сігналаў трывогі

Кожны дзень мы глядзімся ў люстэрка, але ці часта мы абцяжарваем сябе тым, каб разгледзець наша цела ўважліва — з галавы да пят? Між тым, першыя прыметы многіх хвароб можна вызначыць на вока. Вось 20 сімптомаў, якія падаюць нам сігналы трывогі.

1. Апухлыя шчыкалаткі могуць сведчыць аб цукровым дыябеце, рэўматызме, праблемах з ныркамі, часам аб пашкоджанні звязак у выніку празмернай нагрузкі.

2. Дробныя пухіры, прышчыкі ці пачырваненні на скуры, якія свярбяць, могуць папярэджваць аб пагражаючым вам дыябеце; аб тым жа можа сведчыць і паяўленне на нагах грыбковага захворвання.

3. Апухлыя лыткі (калі пры націсканні пальцам на іх застаюцца ўвагнутасці) могуць быць прыметай паталогіі нырак і печані; але тыя ж сімптомы часам сведчаць аб сардэчнай недастатковасці.

4. Прыпухласці пад каленнай чашачкай — прымета гіпертрафіі шчытападобнай залозы.

5. Раптоўнае кульганне, вяласць ікраножных мышцаў сведчаць аб захворванні нервовай сістэмы, вядомым як рассеяны склероз.

6. Вузельчыкі ў паху (якія лёгка можна намацаць (прынамсі, на працягу двух тыдняў), могуць быць прыметай пухліны і нават рака.

7. Выдзяленні з палавых органаў (асабліва гною і крыві) — прымета венерычнага захворвання; кароста — грыбковага.

8. Раптоўны моцны боль у вобласці бёдраў сведчыць аб артрозе ці запаленні тазасцегнавых суставаў, але можа сведчыць і аб размякчэнні коснай тканкі (астэапарозе).

9. Пушэнне і рэзкі боль у ніжняй частцы жывата могуць папярэджваць аб апендыцыце ці аб пухліне ў кішэчніку.

10. Моцна ўздуты жывот і частае выдзяленне газаў могуць быць прыметай рака яечнікаў ці прамой кішкі.

11. Раптоўнае змяненне памеру ці пругкасці грудзей або паяўленне на ёй «апельсінавай скуры» могуць сведчыць аб раку грудной залозы.

12. Адным з сімптомаў рака можа быць таксама ўсыханне саскоў. Асабліва небяспечным з'яўляецца выдзяленне з саскоў крыві.

13. Павялічаныя падпахавыя вузельчыкі могуць азначаць запаленне, а магчыма, і рак лімфатычнай ці грудной залозы.

14. Распухлая шыя (калі не зашпільваецца верхні гузік кашулі) — магчымая прымета туберкулёзу, захворвання шчытападобнай залозы ці рака лімфатычнай залозы.

15. Раптоўная слабасць і адзервянеласць у передплеччы (калі вас не слухаецца рука) могуць сведчыць аб мікраінсульце.

16. Вузлаватыя ўтварэнні на локці ў спалучэнні з болем у плячы — часта прадвеснікі рэўматызму.

17. Сагнутыя плечы, сярод усяго іншага, могуць быць прыметай астэапарозу ці рэдкага эндакрыннага расстройства — так званага сіндрому Кушынга.

18. Паблеклыя, ломкія валасы сведчаць аб недахваце жалеза ці вітаміну В, а раптоўнае выпадзенне валасоў — аб імунным захворванні (якім з'яўляецца, у прыватнасці, СНІД).

19. Пастаянная патлівасць далоняў сведчыць аб дысфункцыі шчытападобнай залозы, а калі далоні нямеюць ці свярбяць, прычынай можа быць як авітаміноз, так і цукровы дыябет.

20. Увагнутасці, барозны ці крывыя «насечкі» на пальцах рук сведчаць аб грыбковым захворванні ці аб псарыязе.

«АиФ-Здоровье».

Калі ўзнікла патрэба прайсці медагляд...

24-я паліклініка беларускай сталіцы вядомая многім мінчанам. Менавіта ў гэтай установе праходзяць медыцынскі агляд, збіраючыся атрымаць вадзіцельскія правы. Вырашылі і мы зазірнуць у гэтую прыкметную для сталіцы медыцынскую ўстанову. Наш суразмоўца — галоўны ўрач Уладзімір Іванавіч АПРЭЛЕЎ.

— Хацелася б даведацца, якім чынам можна прайсці медагляд, якія падставы для гэтага патрэбны, з якімі дакументамі да вас прыходзіць?

— Падставы зразумелыя — калі вы здаяце экзамен на вадзіцельскія правы, калі ўладкоўваецеся працаваць у сістэму абслугоўвання (гэта значыць — на прадпрыемства грамадскага харчавання, у цырульню, пральню і г. д.) альбо ў гандаль, а таксама, напрыклад, у дзіцячы садзік, то вас туды без праходжання ў нас медыцынскай камісіі проста не возьмуць. Акрамя таго існуе пэўны парадак і адносна перыядычнасці праходжання камісіі ўжо ў час работы ў памянёных сферах. Напрыклад, вадзіцель абавязаны праходзіць медагляд не радзей як 1 раз у пяць гадоў. А вось ужо пасля 60 гадоў тэрмін дзеяння нашай даведкі — усяго 2 гады. Ёсць і іншыя абмежаванні. Вадзіцель пасажырскага транспарту абавязаны праходзіць медагляд не радзей як 1 раз у 3 гады. Акрамя таго, часам, у залежнасці ад стану здароўя, даведку мы можам выдаваць і тэрмінам на 1 год. Работнікі сферы абслугоўвання праходзяць медагляд двойчы на год.

Што датычыцца дакументаў, то тут усё вельмі проста — 2 здымкі памерам 3х4 см, выпіска з амбулаторнай карты, якая вядзецца па вашым месцы жыхарства, а таксама ваенны білет для ваеннаабавязаных. Папярэджваю адразу адносна ваеннага білета. Здараецца, што медыцынскай камісіі ў час прызыўной кампаніі ўдаецца даказаць, што наведвальнік мае пэўнае значнае захворванне. А вось у жаданні атрымаць вадзіцельскія правы якраз гэтае захворванне з'яўляецца перашкодай. Так што перш чым прымаць пэўнае рашэнне на канкрэтным адрэзку жыцця, варта задумацца і пра наступствы.

— І, здаецца, вашай паліклініцы ўжо датычыцца разуменне медыцыны як паслугі платнай...

— Так, за медагляд наведвальнікам даводзіцца выкладваць 50 тысяч рублёў, як на сённяшні дзень. Грошы, пагадзіцеся, не дужа вялікія, але тым не меней нам яны дазваляюць быць структурай гаспадарчаразліковай. Па сённяшнім часе акалічнасць даволі важная для гарадскога бюджэту. А для наведвальнікаў часам праяўляецца палёгка з боку многіх прадпрыемстваў: згодна з калектыўнымі дагаворамі адміністрацыя аплачвае затраты шляхам пералічэння, але гэта, безумоўна, для стала працуючых, а не для тых, хто яшчэ ўладкоўваецца на працу.

Дарэчы, самі мы не павышаем цэны, яны ўстанаўліваюцца Дзяржкамітэтам па цэнах згодна з прэйскурантам. На змены ў цане ўплывае павышэнне мінімальнай заработнай платы. Але тут часам узнікаюць пэўныя фінансавыя складанасці. Наша цана спазняецца ў росце пры павышэнні пэўных тарыфаў, напрыклад, за камунальныя паслугі альбо за мыццё бялізны.

— Прабачце, але ці не прасцей было б медагляд раскідаць па паліклініках згодна з месцам пражывання альбо работы? Усё ж такі горад даволі вялікі...

— Якраз такая практыка была б не на карысць справе. Вось у нас, напрыклад, летась прайшлі агляд 65 тысяч вадзіцеляў ці будучых па тым часе вадзіцеляў. Раскіньце гэтую лічбу на 40 гарадскіх паліклінік. Пасля ўлічыце, што гэтых, дапусцім, паўтары тысячы чалавек, будуць ісці на працягу года. Дык няўжо гэта разумна — трымаць цэлую камісію ў саставе некалькіх спецыялістаў, калі яна будзе працаваць мо якую гадзіну ў дзень?

Наша работа зарыентавана менавіта на медагляды. Паліклініка камп'ютэрызаваная, што вельмі важна і для саміх наведвальнікаў. Хаця б, напрыклад, у тым плане, што ў нас ёсць інфармацыя па пацыентах, якія знаходзяцца на ўліку ў псіхдыспансеры і г. д. Зараз, між іншым, даведкі адтуль мы не патрабуем.

— А калі здараюцца канфліктныя сітуацыі, то якім чынам яны вырашаюцца?

— Канешне ж, часам мы выносім адмоўнае рашэнне ў выніку медагляду. І чалавек, які марыў атрымаць правы, безумоўна, незадаволены, калі выслухоўвае яго. У такім разе мы прапаноўваем завітаць на пасяджэнне канфліктнай камісіі. Праводзіцца яна ў нашым жа памяшканні па вуліцы Ульянаўскай, 32, але стварае камісію камітэт па ахове здароўя Мінгарвыканкама.

Ёсць і другі вельмі значны бок нашай дзейнасці. Дзякуючы медаглядам адбываецца і вялікая прафілактычная работа. Людзі, самі таго не падазраючы, знаходзяць у сябе захворванні і ўжо пачынаюць займацца іх лячэннем.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

СТАЦЬ «НОВЕНЬКІМ» МАГЧЫМА ЗА 10 ДЗЁН

Чула, што ў Мінску адкрыўся цэнтр рэабілітацыі, дзе можна поўнасцю абследавацца і прайсці курс лячэння. Буду ўдзячная рэдакцыі за прадастаўленую інфармацыю на гэты конт.

М. Б. ПАПЛАЎСКАЯ, г. Стоўбцы.

Сапраўды, у 2-й бальніцы сталіцы адкрыта медыка-сацыяльная аддзяленне, дзе можна адначасова стаць пацыентам усіх спецыялістаў. Прапіска хворага ў дадзеным выпадку не мае значэння. Абмежаванні распаўсюджваюцца толькі на дзяцей, якія не дасягнулі шаснаццацігадовага ўзросту, і псіхічна нездаровых людзей.

Адзін дзень знаходжання ў медыцынскай установе каштуе 330 тысяч рублёў. Мінімальны курс лячэння — 10 дзён. За 3 мільёны 300 тысяч рублёў пацыентам прадастаўляецца трохразовае харчаванне, поўнае абследаванне і неабходнае лячэнне. Хворым даводзіцца набываць толькі медпрэпараты, кошт якіх вельмі высокі. Адначасова лячыцца могуць 30 пацыентаў. Тэлефон аддзялення 234-11-31.

У ВЫПАДКУ ЗНІШЧЭННЯ ДОМА ВЫПЛАЧВАЕЦЦА ТОЛЬКІ ПАЛОВА СТРАХОЎКІ

Нядаўна было ўведзена страхаванне жылых дамоў і іншых пабудоў. Маю маёмасць застрахавалі на суму 110 мільёнаў рублёў, і я заплаціла 335 тысяч. Пасля даведалася, што ў выпадку няшчасця мне выдадуць толькі 55 мільёнаў. Ці справядліва гэта?

ШЧЫТКАВЕЦ Г. І., Слуцкі раён.

Мы звярнуліся ў цэнтральны апарат Беларускай дзяржаўнай страхавой арганізацыі, дзе нам растлумачылі, што Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 8 кастрычніка 1997 года з 1 студзеня ўведзена абавязковае страхаванне пабудоў (жылых дамоў, гаспадарчых збудаванняў), якія належаць на праве ўласнасці грамадзянам нашай дзяржавы, замежных краін і асобам без грамадзянства. Страхавая сума складае 50 працэнтаў кошту (ацэнкі).

Вылічэнне ўзносаў робіцца Беларускай дзяржаўнай страхавой арганізацыяй адзін раз у год па стану на 1 студзеня, зыходзячы з кошту пабудоў, што ўстаноўлена па абавязковаму страхаванню і зацверджана пастановай урада ад 8 студзеня 1998 года на падставе тарыфу ў памеры 0,3 працэнта ад агульнай прызначанай сумы. Уласніку штогод да 1 мая накіроўваецца пісьмовае паведамленне аб страхаванні маёмасці. Пры аплаце ўзносаў выдаецца квітанцыя.

Пастановай урада ад 9.01.98 г. вызначана, што ацэнка кошту пабудоў, якія падлягаюць абавязковаму страхаванню, ажыццяўляецца Беларускай дзяржаўнай страхавой арганізацыяй і Міністэрствам жыллёва-камунальнай гаспадаркі ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Па стану на 1 студзеня 1998 года кошт пабудоў, якія вам належаць, аддзяленнем Белдзяржстраха па Слуцкаму раёну вызначаны ў памеры 222.186.000 рублёў. Яны лічацца застрахаванымі ў памеры 50 працэнтаў — 111.093.000 рублёў. Страхавы ўзнос складае 333.279 рублёў.

Парадак выплаты гэтых грошай такі: пры знішчэнні пабудоў — у памеры страхавой сумы за вылікам 50 працэнтаў кошту канструктыўных элементаў, прыгодных да выкарыстання ў будаўніцтве, калі такія засталіся; пры пашкоджанні пабудоў — у памеры 50 працэнтаў ад нанесенага ўрону, але не вышэй страхавой сумы, што ўстаноўлена па дадзенаму аб'екту.

ЯК АТРЫМАЦЬ ДАВЕДКУ З ДАТАЙ ВЫЗВАЛЕННЯ?

Хацеў бы атрымаць адказ на такія вось пытанні. Некаторыя вязні фашысцкай навалы апынуліся ў нялёгкім становішчы. Яны атрымалі з розных архіваў яскравае пацвярджэнне таго, што былі вывезены ў Германію. Але час вывазу і час вяртання дамоў у архівах не значыцца. Як гэта можа быць пацверджана? Вядома, што жыхары адной вёскі вывозіліся ў адзін і той жа час, жылі ў адным і тым жа лагеры, працавалі на адным прадпрыемстве. Але не ўсе змаглі атрымаць з архіваў даведкі аб тэрмінах знаходжання ў лагеры. Як быць такім бедакам? І яшчэ. Дзед і баба жывуць у вёсцы з перыядычным радыяцыйным кантролем. Разам з імі з дня нараджэння жыве ўнучка, прапісаная па месцы жыхарства бацькоў, якія жывуць у іншым месцы. Ці належыць ёй грашовая дапамога? Калі так, на падставе якога дакумента?

Васіль МАРКЕВІЧ, п/а Пагост Жыткавіцкага раёна.

На пытанні чытача мы атрымалі падрабязныя тлумачэнні з Міністэрства сацыяльнай абароны.

«Паведамляем, што час знаходжання на прымусовай працы ў Германіі, калі гэтыя звесткі адсутнічаюць у дакументах, можа быць устаноўлены ў адпаведнасці з пунктам 9 палажэння «Аб устанаўленні фактаў і перыядаў знаходжання грамадзян у месцах прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі ў гады другой сусветнай вайны», зацверджанага пастановай Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь 5 мая 1995 г. № 241.

Ён прадугледжвае, што калі даты вывазу і вызвалення адсутнічаюць, то, па жаданню грамадзяніна, у яго працоўны стаж можа быць залічаны час з дня вызвалення населенага пункта, дзе ён пражываў, да 9 мая 1945 г.

Гэта пытанне таксама можа быць вырашана камісіяй па прызначэнню пенсій на падставе паказанняў сведак, якія былі разам з заяўнікам у адным месцы прымусовага знаходжання і ў якіх ёсць дакументы, што пацвярджаюць гэта», — гаворыцца ў адказе.

Што датычыцца выплаты дапамог і даплат насельніцтву, пацярпеламу ад наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, то гэтая выплата на непаўналетніх дзяцей залежыць ад іх права на атрыманне дапамогі па Закону «Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей».

«Назначэнне і выплата дзяржаўнай дапамогі, прадугледжанай вышэйназваным Законам, праводзіцца па месцы працы ці вучобы маці, а калі яна не працуе і не вучыцца, — па месцы працы, вучобы, службы бацькі дзіцяці або ўсынавіцеля, апекуна.

Дзеці, якія пражываюць у зоне з перыядычным радыяцыйным кантролем, якія маюць права на атрыманне дзяржаўнай дапамогі, могуць атрымліваць даплату ў памеры 19.200 руб. у адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 28.01.98 г. № 119.

Памер дзяржаўнай дапамогі залежыць ад сукупнага даходу сям'і і ўзросту дзіцяці».

ЦІ НЕ ПАКРЫЎДЗІЛІ БАЦЬКУ ПРЫ ЎСТАНОЎЦЫ ТЭЛЕФОНА?

Наш бацька — удзельнік вайны, ветэран працы. Бацькі ўжо не маладыя, а мы, іх дзеці, жывём хто дзе. Вырашылі паставіць тэлефон. Яму сказалі, што льготаў не будзе. Бацькі ўнеслі 2 млн. 200 тысяч рублёў. Дагавор заключылі ў верасні 1997 года. Правялі тэлефон у студзені 1998, але званіць можна толькі па раёну, міжгорад не падключылі патрабуючы яшчэ даплату ў памеры 500 тысяч рублёў. Калі я патэлефанавала начальніку сувязі па ўстаноўцы тэлефонаў, мне адказалі, што бацька ў гэтым выпадку льготамі не карыстаецца. Бацька жыве ў вёсцы Воля Пружанскага раёна.

Сем'і БАРЫСЕВІЧАЎ і КАНДРАЦЬЕВЫХ, г. п. Ружаны.

Гэты ліст быў разгледжаны ў Міністэрстве сувязі.

«Згодна з паведамленнем ДП «Брэстаблтэлеком», сапраўды, у адпаведнасці з рашэннем Брэсцкага аблвыканкама № 117 ад 10.04.95 г. «Аб прыцягненні прадпрыемстваў і насельніцтва для развіцця мясцовых тэлефонных сетак», Пружанскі раённы вузел электрасувязі (РВЭС) правёў пашырэнне тэлефоннай сеткі АТС в. Байкі за кошт прыцягнутых сродкаў насельніцтва, у тым ліку і жыхароў в. Воля. У лютым 1997 года адбыўся агульны сход жыхароў вёсак, прадстаўнікоў мясцовых улад і Пружанскага РВЭС, на якім было прынята рашэнне, што грамадзяне, якія жадаюць мець тэлефон, незалежна ад сваіх ільгот унясуць на пазабюджэтны разліковы рахунак Пружанскага райвыканкама суму ў 2 млн. 220 тысяч рублёў кожны на будаўніцтва размеркавальнай кабельнай сеткі. 79 жыхароў, у тым ліку і ваш бацька, заключылі гэты дагавор і ўнеслі ўказаную суму. Пры ўстаноўцы тэлефонаў грамадзянамі льготнай катэгорыі, у тым ліку і вашаму бацьку, аплата за ўстаноўку Пружанскім РЭВС не бралася».

У адказе паведамляецца таксама, што зараз на АТС Байкі працуе абсталяванне аўтаматычнага вызначэння нумара і маецца выхад на міжгароднюю тэлефонную сетку.

СПАЖЫВЕЦ

МАЛЕНЬКІЯ ХІТРАСЦІ ШАКАЛАДНАГА ЗАДАВАЛЬНЕННЯ

Зусім нядаўна група французскіх дыетолагаў і нарколагаў выявіла, што акрамя алкаголю, наркотыкаў і нікаціну прывыканне ў чалавека здольны выклікаць і шакалад: на іх думку, непасрэдна на цэнтр задавальнення галаўнога мозгу ўплывае адна з састаўляючых зярнят какавы. Найбольш жа схільныя да салодзенькага з'яўляюцца жанчыны, якім проста неабходна для ўздыму настрою праглынуць адну-дзве шакаладныя цукеркі.

Рызыкну сцвярджаць, што нашу краіну шакаладаманія ахапіла не так даўно, а дакладней, з таго часу, як на беларускі рынак хлынуў паток замежнага тавару і адцясніў на другі план айчынную «Алёнку», «Аўрору» і «Вясёлых рабят». Аднак, пакаштаваўшы еўрапейскага, турэцкага і амерыканскага шакаладу, многія былі вымушаны прызнаць, што беларускі і расійскі шакалад калі і не пераўзыходзіць па смаку, то ўжо дакладна не саступае прадукцыі замежных вытворцаў.

Як растлумачылі нам у Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры экспертнай ацэнкі якасці і бяспечнасці прадуктаў харчавання, ва ўсім свеце сапраўдны шакалад адносіцца да ліку дарагіх прадуктаў. Таму, калі вы жадаеце паласавацца натуральным шакаладам, трэба адразу ж звярнуць увагу на яго цану: як правіла, па меншых цэнах у кіёсках і магазінах прапануецца не шакалад, а салодкая плітка, аб чым, дарэчы, на ўпакоўцы радка калі пішуць. І ўсё ж рассакрэціць яе змесціва можна і без дапамогі прадаўца — дастаткова разгледзець інгрэдыенты шакалада ці пліткі на ўпакоўцы.

Запомніце, што абавязковым элементам сапраўднага шакаладу з'яўляецца какава-алей, які ў салодкіх плітках замяняецца гідрагенізаваным тлушчам ці алеем (пальмавым, какосавым і інш.).

Таксама ў састаў імпартнага шакаладу могуць уваходзіць соевыя матэрыялы (соевая мука, соевы лецыцін), фруктовыя напаўняльнікі, сіроп з глюкозы і кансерванты, якія маскіруюцца пад тэрмінам «смакавыя дабаўкі». Ёсць яшчэ адзін нюанс: калі не звярнуць увагі на працэнт утрымання ў шакаладзе какавы (25 працэнтаў і больш), то цалкам можна набыць замест шакаладных соевыя цукеркі ці, як мы ўжо казалі вышэй, «салодкую замазку» ў прыгожай каробцы.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ТЭЛЕФОНЫ «ГАРАЧАЙ ЛІНІІ» «ЗВЯЗДЫ»: 268-27-51, 268-28-14

ЛАРОК ЗАЧЫНЕНЫ З МЕРКАВАННЯЎ БЯСПЕКІ. ЧАСОВА

У «Звязду» звярнуліся жыхары вёскі Грабяні Беразкоўскага сельсавета Докшыцкага раёна з просьбай аб дапамозе. Справа ў тым, што з 15 сакавіка 1998 года мясцовыя ўлады зачынілі ларок, у якім жыхары маглі набыць усе неабходныя прадукты і які спраўна служыў ім каля 40 гадоў. Як прычына была названа неабходнасць рамонту.

Па каментарый «Звязда» звярнулася ў Докшыцкі райвыканкам. Там нам растлумачылі, што ларок зачынены па патрабаванню органаў правапарадку. Апошнім часам у раёне пачасціліся крадзяжы з магазінаў. Натуральна, што ларок, які не вытрымліваў у плане абароненасці ад зламыснікаў ніякай крытыкі, быў часова зачынены. Каб не было спакусы ў зладзеяў на лёгкую здабычу, трэба правесці адпаведны рамонт: умацаваць дзверы, паставіць краты на вокны і інш. За летні перыяд усё гэта плануецца зрабіць. Пакуль жа прыйдзецца задавальняцца аўталаўкай.

Сяргей ПРОТАС.

ІЛЬГОТЫ НЯМА, БО ПРАЖЫВАЕЦЕ З СЫНАМ

Дарагая рэдакцыя, звяртаецца да вас непаўналетні вязень. У вашай газеце 7 лютага былі надрукаваныя льготы вязням. Я звярнуўся ў энергазбыт, дзе мне паведамілі, што такі загад ад 8 красавіка 1994 года ёсць, аднак ён датычаў бы мяне, каб са мной ніхто з працаздольных членаў сям'і не пражываў. Я пенсіянер, жонка таксама, сын працаздольны, але нідзе не працуе. Як нам быць?

Адам СТАРАВОЙТАЎ, г. Калінкавічы.

Аддзел сацыяльнай абароны Калінкавіцкага гарвыканкама ў адказ на запыт рэдакцыі паведаміў, што, «згодна з арт. 11, арт. 21 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ветэранах», права на прадастаўленне 50-працэнтнай скідкі па аплаце жылой плошчы, за карыстанне ацяпленнем, водаправодам, газам, электраэнергіяй маюць былыя вязні фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і былыя вязні іншых месцаў прымусовага ўтрымання, што былі створаны фашысцкай Германіяй і яе саюзнікамі ў перыяд другой сусветнай вайны, якія маюць інваліднасць ад агульнага захворвання, працоўнага калецтва і іншых прычын, незалежна ад узросту, факта працы і сумеснага пражывання з дзецьмі і іншымі сваякамі. Астатнім непрацуючым былым вязням фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і былым непаўналетнім вязням іншых месцаў прымусовага ўтрымання льгота даецца: мужчынам — пры дасягненні 60 гадоў, жанчынам — 55 гадоў, калі яны пражываюць асобна ад працуючых або непрацуючых у працаздольным узросце членаў сям'і і іншых асоб».

Паколькі А. У. Старавойтаў пражывае сумесна з працаздольным сынам, таму права на льготу па аплаце за камунальныя паслугі ён не мае.

ХТО ЗАПЛАЦІЦЬ ЗА ЗМЕНУ ПРАВОДКІ?

«Пытальнік», у мяне такое пытанне. Калі трэба замяніць электраправад медны (ад лічыльніка да злучэння звянка) на алюмініевы, хто абавязаны гэта рабіць? У Буда-Кашалёўскім райсельэнерга мне сказалі, што трэба наймаць электраманцёра і плаціць яму. Колькі гэта каштуе?

Міхаіл ШУЛЬГА, г. п. Уваравічы.

— Па-першае, гэты грамадзянін да нас афіцыйна не звяртаўся, — паведаміў карэспандэнту газеты дырэктар Буда-Кашалёўскага райаграпрамэнерга Іван Чырык. — Мы займаемся абслугоўваннем гаспадарак, але можам і абавязаны аказваць паслугі насельніцтву. Але для гэтага вашаму чытачу трэба звярнуцца да нас з адпаведнай пісьмовай заявай. Па-другое, зараз бясплатна нічога не робіцца. Пасля падачы грамадзянінам заявы мы высылаем да яго майстра. Як толькі ён абследуе будучы фронт работ, мы заключаем з грамадзянінам адпаведны дагавор. На працягу трох дзён пасля гэтага на месца выязджае ўжо брыгада нашых работнікаў для замены электраправодкі. Патрэцяе, грошы трэба плаціць праз агульнадную касу. Дакладную суму загадзя назваць немагчыма, бо ўсё залежыць ад канкрэтных умоў.

НА ПАЛІТРЫ — СУВЯЗЬ ЧАСОЎ

Мінчанін Міхась Заграднічны — адзін з тых маладых беларускіх мастакоў, чыя творчасць, ніby крапелька крынічнай вады, нясе ў сабе безліч прымет новай плыні з няўбачных глыбінь. Яго палотны і пра тое, што было з намі раней, і пра тое, што мы сёння сабой уяўляем, і пра тое, што бачыцца мастаку ў заўтрашнім дні...

Аматары сучаснага жывапісу даўно прыкмецілі на выставах яго прозвішча. Менавіта там, у калекцыях новых твораў, можна пазнаёміцца з яго апошнімі работамі, бо для «крамаў і рынку», па словах мастака, ён не працуе. У гэтыя дні чарговую выставу твораў Міхася Заграднічнага можна ўбачыць у будынку Рускага драматычнага тэатра. Невялікая, сабраная з самых розных узораў жывапісу гэтага рознабаковага майстра, яна яскрава прадстаўляе мастака-шукальніка, філосафа, эксперыментатара.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

НА ЗДЫМКАХ: Міхась ЗАГРАНІЧНЫ і яго творы «Поле будучыні» і «Малітва».

КІРМАШ

ШТОТЫДНЁВЫ РЭКЛАМНЫ ВЫПУСК

№ 12 (130)

Даведкі аб размяшчэнні рэкламы ў «ЗВЯЗДЗЕ»

Тэл. 232-31-98

Кошт прыватных платных аб'яў і віншаванняў — 60 тыс. руб. Аплата на р/р 3012210270016 у КБ «Белбізнесбанк» у г. Мінску код 739.

Куплю задвижки, вентили, отводы, сгоны, фланцы, краны, клапаны, трубы ч/в и ч/к, стальные, лён сантехнический.
Тел.: (017) 239-36-51; 230-53-53.

Прадаю транспартную навясную касілку, брусавую.
Тэл. (8-294) 5-97-43.

Прадаецца фуражнае зерне. Цана дагаворная.
Тэл. 243-59-91 *(г. Мінск).*

Згублены дыплом ПГ-1 № 037162 на імя **Сітніка В. Я.** лічыць **несапраўдным.**

Галя Сямёнава (Купчанка) са Жлобіна, адгукніся.
Мой тэл. у Валожыне 5-89-99, Галя.

Згубленае пасведчанне 09 № 025898 на імя **Дзяніса Мікалаевіча Якубоўскага** лічыць **несапраўдным.**

ПРАДАЮ

Стандартныя гаражныя вароты за 220 у. а.
Тэл. 94-38-75.

ПРАДАЕЦЦА

● Дом з пабудовамі (гараж, лазня, 2 скляпы, летняя кухня, сад, 40 сотак, блізка рака) у в. Лылойці Смаргонскага раёна. *Тэл. 9-57-47 з 9.00 да 17.00, Ганна.*

● Дом з г/пабудовамі ў цэнтры саўгаса «Стайкі» Вілейскага раёна, участак 16 сотак, сад, маецца тэлефон. *Тэл. (8-271) 7-32-54, тэл. у Мінску — 272-75-96.*

● Дом з пабудовамі, участак 50 сотак у в. Стрынадкі Глыбоцкага раёна. *Тэл. у Віцебску 63-65-10, у Глыбокім — 3-86-51.*

● Дом пад дачу з г/пабудовамі, садам, агарод 15 сотак, рака, лес у в. Іта Вілейскага р-на. *Тэл. (8-271) 4-46-55.*

● Дом 7х9 пад знос, алюмініевы дах, хлявы. *Звяртацца: Валожынскі раён, в. Раганяты, д. 28, Бяздзінская.*

● Дом з г/пабудовамі — 2 тыс. у.а.; конь 6 гадоў. *Тэл. у Крупскім раёне 5-40-69.*

● Недабудаваны дом, гараж, летняя кухня, участак 17 сотак. *Тэл. (8-215) 2-23-88.*

● «МТЗ-82» у выдатным стане — 4 тыс. у.а., дом 13х12, падвал абсталяваны пад магазін у Апочцы Пскоўскай вобл. — 13 тыс. у.а. *Тэл. (8-256) 2-32-43.*

● Магнітафон-прыстаўкі: «Вега-122С», «Санда-207С», узмацняльнікі «Ласпі», 100 у.а. *Тэл. у Маладзечне 2-03-59.*

● Веласіпед дарожны «Аист», новы, ці памяняю на складны, можна б/у, але ў добрым стане. *Тэл. 260-35-01.*

● «ВАЗ-2101» 1971 г. в. у добрым стане, 700 у.а. *у в. Лылойці Смаргонскага раёна, вул. Маладзёжная, 16.*

● Акардыён «Кантасіна», 12 рэгістраў мелодыі, 3 рэгістры баса, чырвоны, у добрым стане — 300 у.а. *Звяртацца: 231300, г. Ліда-2, Зарэчная, 3-12.*

● Бензапіла шведская. *Тэл. у Мінску (8-22) 57-06-88.*

● Акардыён «Вальтмайстар» 3/4, новы. *Тэл. (8-213) 7-71-25.*

● «ВАЗ-2101» з Германіі, у добрым стане, чырвоны, капрамонт кузава ў 1994 г., гума новая — 1450 у.а. *Тэл. у Кобрыне 5-56-39, увечары.*

● Трактарны прычэп 2ПТС-4. *Тэл. (8-01633) 2-17-80.*

● «Форд-Сіера», 2,3 л, 1986 г. в., з/ч рухавіка, падвескі, кузава і інш. *Тэл. 248-39-35.*

● Кацёл ацяпляльны, радыятары, трубы, вокны. *Тэл. (8-213) 7-71-25.*

● «ЗАЗ-968М» 1982 г. в. у добрым стане. *Тэл. 248-39-35.*

● «Масквіч-2140» 1979 г. в., у дадатак новыя крылы, фарба і іншыя з/ч да рухавіка — 650 у.а. *Тэл. (8-01633) 5-12-77, пасля 20.00.*

● Тэрмінова «ЗАЗ-968М» 1980 г. в. на з/ч, матацыклы «Днепр-10», «ІЖ — Планета-3», танна. *Тэл. у Лідзе 9-62-30.*

● «Форд-Сіера» 1985 г. в., «VW-Setta» 1982 г. в., нерастаможаны. *Тэл. (8-01647) 7-32-88.*

● Каровы дойныя па 350 у.а. *Звяртацца: в. Хожава Маладзечанскага раёна, д. 60.*

● Трактар «Т-40 АМ» у добрым стане, з запасным рухавіком у Жыткавіцкім раёне. *Тэл. 4-27-47.*

● Электрарухавік 5,5 кВт, радыятары стальныя, дошкі, вулічныя ліхтары. *Тэл. у Лунінцы 2-60-07 (у раб. час).*

● Рухавік і КПП да «ГАЗ-53» з дакументамі. *Тэл. (8-295) 7-41-81.*

● Дом 2-павярховы, недабудаваны, маецца газ, вада, электрычнасць, участак 17 сотак (у Бараўлянах). *Тэл. 269-64-61.*

● Дом пад дачу (побач аўтобусны прыпынак, лес) у в. Карцэвічы Нясвіжскага раёна. *Тэл. у Гродне 2-82-31.*

● Дом у в. Магілёўцы Пружанскага раёна Брэсцкай вобл. *Тэл. 3-44-01, Латыш А.*

● Дом з г/пабудовамі, сад, агарод 35 сотак у в. Атрубак. *Тэл. 258-57-45.*

● Новая драўляная дача 5х10 у в. Мядзведзя Старадарожскага раёна, участак 20 сотак. *Тэл. у Слуцку 4-24-12.*

● Дом з г/пабудовамі, участак 50 сотак у в. Добравічы Вілейскага раёна, лес, рэчка. *Тэл. у Лагойску (8-274) 54-6-83, Люда; 54-8-45, Ігар.*

● Трактар «Т-25» у добрым стане. *Тэл. (8-02131) 2-93-77.*

● Дом з г/пабудовамі ў в. Варняты Астравецкага раёна, цана дагаворная. *Звяртацца па тэл. 2-81-56, 2-07-83.*

● Дом з г/пабудовамі, сад, участак 30 сотак у в. Палужжа Карэліцкага раёна. *Тэл. у Баранавічах (8-01634) 2-51-74.*

● «Масквіч-412» 1990 г. в., прабег 25 тыс. км, колер «гобі». *Тэл. у Мядзельскім р-не 5-60-85.*

● Бетонамяшалка, «ГАЗ-24», «ГАЗ-66», рухавік да «ГАЗ-24», свідравальны станок. *Тэл. у Мінску 266-98-91.*

● Дом у Клецкім раёне, г/пабудовы, сад, участак 20 сотак. *Тэл. (8-293) 4-54-14.*

● Палова дома ў в. Карачуны (8 км ад Дзяржынска), агарод 17 сотак, будматэрыялы. *Тэл. у Мінску 224-35-50.*

● Кватэра 3-пакаёвая з усімі выгодамі ў в. Новая Зара Чашніцкага раёна Віцебскай вобл., або мяняю на кватэру ў г. Любані Мінскай вобл. *Тэл. (8-02133) 2-67-67.*

● «ЗАЗ-968» на з/ч у в. Камсамольская Капыльскага раёна. *Тэл. 4-24-00.*

● Трактар «Т-40», плугі, культыватар, бульбакапалка, прычэп у выдатным стане. *Тэл. у Нясвіжскім раёне 5-83-07.*

● Дом з участкам 25 сотак у в. Кленік Смалявіцкага раёна. *Тэл. у Жодзіне 4-38-24.*

● Сена і салома ў в. Старынкі (10 км ад Дзяржынска), пад'езд добры. *Тэл. у Мінску 277-56-98.*

Асабістае жыццё

Аб. 665. Два сімпатычныя пагранічнікі пазнаёмяцца з дзвюма сімпатычнымі дзяўчынамі ад 17 да 20 гадоў. Аб сабе: Вася (18/171/70); Саша (18/169/67), без шкодных звычак. Адкажам усім.

Звяртацца: г. Брэст, в/ч 2187 «СНТ», Вяздоўскаму Васілю.

Аб. 666. Пазнаёмлюся з сур'ёзным мужчынам для сумеснага жыцця.

Аб сабе: 45/157/55, Шалі, маю ўласны дом. Пісаць: 212030, г. Магілёў, галоўпаштамт, а/с 16.

Аб. 667. Сяргей, 29 гадоў, пазнаёміцца з дзяўчынай для сур'ёзных адносін. (з Магілёўскай вобл.)

Аб. 668. Жанчына, 62 гады, пазнаёмлюся з добрым, спакойным мужчынам да 70 гадоў без шкодных звычак і згодным на пераезд для сумеснага жыцця. Пражываю ў Магілёўскай вобл., маю дом, сад, агарод.

Аб. 669. Пазнаёмлюся з жанчынай да 56 гадоў для стварэння сям'і.

Аб сабе: удавец, 58/174/85, пражываю ў сельскай мясцовасці Гомельскай вобл., матэрыяльна забяспечаны.

Аб. 670. Сімпатычны пагранічнік атлетычнага целаскладу (20/178) пазнаёміцца з дзяўчынай 17 – 22 гадоў для сур'ёзных адносін. Пажадана фота (вярну). Дзеля забавы, калі ласка, не пісаць.

Аб. 671. Сяргей, жадаю пазнаёміцца з сімпатычнай дзяўчынай 19 – 23 гадоў для стварэння сям'і.

Аб сабе: 22/171/60, разведзены, дзіця не перашкода. Падрабязнасці ў лісце. Пажадана фота. Адкажу ўсім (Гомельская вобл.).

РОЗНАЕ

● Прадам або абмяняю дом з усімі выгодамі і г/пабудовамі ў вёсцы на кватэру ў г. Барысаве. *Тэл. у Барысаве 3-56-94, з 16.00.*

● Шліфоўка і лакіроўка паркетных і дашчаных падлог са зняццем старой фарбы (М. Горка). *Тэл. (8-213) 5-04-12.*

● Мяняю вялікі дом з г/пабудовамі, сад, калодзеж, участак 1 га ў Круглянскім раёне на кватэру ў Мінску. *Тэл. 231-71-57.*

● Ксеракопія, «Ф-А4», 800 руб. *Тэл. 253-92-26.*

● Прапаную чарцяжы і кансультацыю па ўдасканаленню матаблока «МТЗ», вельмі проста і арыгінальна. *Тэл. у Мінску 290-72-01.*

● Мяняю дом 8х11 з г/пабудовамі, участак з садам 20 сотак у в. Ілья Вілейскага раёна на кватэру ў Смаргоні, Вілейцы ці Маладзечне, або прадам. *Тэл. у Вілейскім раёне 7-65-93.*

● Мяняю дом у вёсцы (6 пакояў, тэлефон, паравое ацяпленне, 2 гаражы, участак 30 сотак) на кватэру ў Мінску. *Тэл. у Мінску 295-11-05.*

● Мяняю 1-пакаёвую кватэру ў Джанкоі (Крым) на Гомель ці іншыя гарады Беларусі, або прадам. *Тэл. у Гомелі 48-94-78.*

● Куплю «ІЖ-Масквіч» («Каблук»). *Тэл. у Мазыры (8-251) 3-71-35.*

ВІНШАВАННІ

Віншуем з 70-годдзем **Аляксея Аляксандравіча АЛЕКСАНДРОВІЧА** *з г. Маладзечна. Жадаем здароўя, шчасця, доўгіх гадоў жыцця.*
Сям'я Лантас *з в. Брускаўшчына.*

Васіль Міхайлавіч БАЖКОЎ *з в. Дзмітраўка Клічаўскага раёна. З днём нараджэння! Шчасця, здароўя табе.*
Жонка, дзеці.

Дарагую дачушку **Алёну БАБАК** *віншуем з днём нараджэння. Жадаем здароўя і шчасця, вучыцца выдатна і паважаць бацькоў.*
Бацькі, *в. Вужанка Нясвіжскага раёна.*

Віншуем з днём нараджэння **Ніну Дзмітрыеўну МАЛЯЙКОВІЧ.** *Жадаем здароўя, удачы, цяпла, каб беды нягоды згарэлі датла, каб жыць — не тужыць да 100 год даволі, хай збудзецца ўсё, што яшчэ не збылося.*
Сям'я Веяўнікаў *з г. Навагрудка.*

Сардэчна віншуем дарагую **Галіну Уладзіміраўну ЯНУЛЬ** *з в. Вялікія Азёркі з днём нараджэння. Жадаем здароўя, шчасця, радасці.*
Сям'я Гардзіеўскіх.

Сардэчна віншуем дарагую дачушку **Наталлю Вячаславаўну ЦАРУК** *з днём нараджэння. Шчасця табе, здароўя, поспехаў у працы.*
Бацькі, сын, *в. Вераб'евічы.*

З днём нараджэння **Пятра Уладзіміравіча КАЛАШУКА** *з в. Караліно Зэльвенскага раёна. Жадаем здароўя, шчасця, дабрабыту.*
Сям'я Сыраваткавых.

Віншуем з днём нараджэння **Марыю Аляксандраўну ШЫПУК.** *Жадаем Божай ласкі, здароўя, шчасця, радасці.*
Муж, дзеці, унукі, *в. Опаль Іванаўскага раёна.*

Шчыра віншуем з днём нараджэння **Раісу Канстанцінаўну НЯЗАМАВУ** *з в. Герты Пастаўскага раёна. Жадаем здароўя, шчасця, удачы.*
Муж, дзеці, унукі.

Віншуем з днём нараджэння **Любоў Уладзіміраўну АСІНОЎСКУЮ** *з в. Свірыдавічы. Жадаем усяго самага найлепшага ў жыцці.*
Сям'я Шчасных.

Віншуем з днём нараджэння **Тамару Міхайлаўну САВЕНЮ.** *Жадаем здароўя, шчасця, поспехаў у працы.*
Муж, дочкі, *г. Ганцавічы.*

Шчыра і сардэчна віншуем з 20-годдзем **Вольгу Мікалаеўну БЕЛУЮ** *з в. Гошчава. Жадаем моцнага здароўя, шчасця і радасці ў жыцці!*
Валянціна Мікалаеўна.

Сардэчна віншуем з 60-годдзем дарагога **Уладзіміра Адольфавіча БРЫГА** *з п. Крынічны Мазырскага раёна. Жадаем здароўя, шчасця, радасці, даўгалецця.*
Сваты Света, Мікалай, дзеці, унук.

ЛЮБІЦЬ РАДЗІМУ – ШАНАВАЦЬ РОДНУЮ МОВУ

Адна з апошніх навінак на кніжных паліцах Беларусі кніга-альбом з мастацкага збору Анатоля Белага. Яна выдадзена выдавецтвам клуба «Спадчына», які Анатоль Белы ўзначальвае шмат гадоў. У анатацыі да выдання адзначаецца, што аўтар кнігі, «кіруючыся любоўю да Бацькаўшчыны, да сваёй роднай мовы, адданасцю святой справе беларускага Адраджэння, гэтай сціплай кнігай робіць уклад у абарону нашай роднай мовы...

У альбоме прадстаўлены творы беларускіх аўтараў, якія ў свой час экспанаваліся на мастацкіх выстаўках па ўсёй Беларусі. Гэта графічныя працы Эдуарда Агуновіча, Міхася і Уладзіміра Басалыгаў, Сямёна Геруса, Яўгена Ціхановіча, а таксама жывапіс, плакат, кніжны знак.

Таццяна АНТОНАВА.

ЗВЯЗДА

Купон для бясплатнай прыватнай аб'явы

Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ваша прозвішча, адрас, хатні тэлефон.

Тэлефон для даведак 232-31-98.

Увага! Неразборліва запоўненыя купоны не разглядаюцца і не вяртаюцца. Пры віншаванні ўказвайце прозвішча, імя, імя па бацьку таго, каго трэба павіншаваць.

На жаль, на вялікі жаль, — найперш для тых, хто вывучае гісторыю і хоча ўсё ж такі бачыць яе аб'ектыўнай і справядлівай, — сёння хапае ў свеце каментатараў, гісторыкаў, палітыкаў і нават лідэраў краін, што з самых высокіх трыбун, у самых аўтарытэтных сродках масавай інфармацыі сцвярджаюць адно і тое ж: маўляў, Тайвань — дзяржава, якой няма, аднак і без міжнароднага прызнання яна адчувае сябе нядрэнна... Вельмі нават нядрэнна!

Што на гэтыя «довады» і сцвярджэнні можна адказаць? Якія аргументы прывесці ў доказ таго, што краіна ўсё ж такі ёсць ці, наадварот, яшчэ раз «сцвердзіць» тое, што такой няма і ў паміне?..

А ці не лепш аб'ектыўна глянуць на тое, як на самай справе жывуць, працуюць і дзейнічаюць насельнікі вострава — тайванцы?!

Погляд

ШЛЯХ ТАЙВАНЯ

II. КРАІНА, ЯКАЯ ЎСЁ Ж ЁСЦЬ?

Цяперашні статус Тайваня задавальняе большасць жыхароў вострава. Звыш паловы з іх наогул выказваюцца за захаванне ягонага становішча і надалей. Аргумент, трэба пагадзіцца, сур'ёзны, узяты ён, прынамсі, не са столі, а ў выніку ўсенароднага, дэмакратычна праведзенага апытання тайванцаў. Ну а тое, што хтосьці па-ранейшаму кіруецца былымі догмамі, устаноўкамі, дагматамі і г. д., відаць, павінна і застацца з тым, хто так лічыць: парадокс, нейкай там ненатуральнасці ў гэтай з'яве зусім няма.

Дарэчы, яшчэ адна вельмі цікавая выснова, атрыманая ў выніку ўсё таго ж усенароднага апытання: кожны чацвёрты рэспандэнт заявіў, што ён не супраць уз'яднання Тайваня з мацерыковым Кітаем, але толькі пры адной умове — калі там, на мацерыку, будзе дасягнуты такі ж, як на востраве, «узровень і стыль дэмакратыі і жыцця...»

Ад прамых пагроз і мацерыковы Кітай, і Кітайская Рэспубліка (на Тайвані) сёння ўстрымліваюцца. Афіцыйны Тайбэй (сталіца Тайваня) па-ранейшаму прытрымліваецца вельмі тонкай фармулёўкі: «Адзіны Кітай, два палітычныя ўклады». Зрэдку, у адпаведнасці са сваёй канстытуцыяй, Тайвань не-не ды і нагадае, што ягоны ўрад легітымны і на тэрыторыі Кітайскай Народнай Рэспублікі, аднак такія заявы, відома ж, зараз успрымаюцца, скажам так, з пэўнай доляй скептыцызму...

Афіцыйны Пекін устанавіў дыпламатычныя адносіны са Злучанымі Шта-

тамі Амерыкі, а яшчэ раней — у 1971-м — заняў месца ў Савеце Бяспекі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, якое 26 гадоў займаў Тайвань... Нядаўна, у

1995-м, з мацерыка наладзілі «паказальны» пуск ракет у бок вострава... За чатыры гады да таго па ініцыятыве прэзідэнта Кітайскай Рэспублікі (на Тайвані) Лі Дэнхуэя быў афіцыйна адменены прынятый у свой час Чан Кайшы Закон «Аб перыядзе нацыянальнай мабілізацыі для падаўлення камуністычнага мяцяжу».

Вось такая яна, гэтая таямнічая, мудрагелістая і г. д., і г. д. палітыка.

Пазіцыя ж — прычым зусім афіцыйная — цяперашняга прэзідэнта Лі Дэнхуэя адносна Кітайскай Народнай Рэспублікі сёння вядомая кожнаму жыхару вострава: максімальна ўстрымлівацца ад канфрантацыі з мацерыковай часткай Кітая.

Амерыканцы, як і зазвычай у такіх сітуацыях — пікантных і неадназначных — паводзяць сябе, што называецца, па правілах двайной палітычнай гульні. Спачатку яны ўстанавілі дыпламатычныя адносіны з Кітайскай Народнай Рэспублікай, а роўна праз год праз кангрэс прынялі па-свойму мудры (з амерыканскіх пазіцый) «Акт аб узаемаадносінах з Тайванем». Аргументы? Тыя, што так характэрныя для знешнепалітычнай дзейнасці Злучаных Штатаў: «Раён Тайваньскага праліва ўваходзіць у сферу жыццёвых інтарэсаў ЗША...»

Тым часам, па-ранейшаму атрымліваючы са Штатаў сучаснае ваеннае абсталяванне і тэхніку, Тайвань гатовы заявіць: «Мы маем усё для таго, каб процістаяць любой агрэсіі».

Свае адносіны з камуністычным Кітаем (іх на востраве чамусьці ўсе называюць лёдавымі) Тайвань пачаў паволі «размарожваць» яшчэ напрыканцы васьмідзесятых гадоў. Першым крокам стаў дазвол жыхарам вострава ажыццяўляць паездкі — праўда, выключна праз прамежкавы пункт, — на мацярык з мэтай наведвання родзічаў. І хаця гэты акт меў месца праз сорак гадоў пасля поўнай ізаляцыі, ён быў сімвалічным: там, за Тайваньскім пралівам, практычна ў кожнага тайванца былі і ёсць (і будуць!) родзічы, прычым самыя блізкія, крэўныя. Неўзабаве ж пасля таго ўрад Тайваня дазволіў сваім прадпрымальнікам праз трэція краіны гандляваць з Кітаем і займацца на ягонай тэрыторыі інвестыцыйнай дзейнасцю. Рабілася гэта ў асноўным праз Ганконг, праз які і быў наладжаны сапраўдны паток тайваньскага капіталу, тавараў і турыстаў. Дарэчы, у 1995 годзе мацерыковы Кітай стаў буйнейшым экспартным рынкам Тайваня, які пацясніў нават Злучаныя Штаты Амерыкі.

Сёння, між іншым, на востраве хвалююцца, і не на жарт: маўляў, а як пойдзе гэта справа цяпер, калі Ганконг перайшоў пад кантроль Кітая? Улады Пекіна, праўда, абяцаюць, што лад жыцця і інстытуты ўлады і права Ганконга будуць захоўвацца ў нязменным выглядзе на працягу пяцідзесяці гадоў, аднак вельмі і вельмі многія на Тайвані, ды і ў іншых месцах, сумняваюцца. Бо ўжо відавочна: Пекін сёння адыгрывае галоўную ролю ў фарміраванні і зацвярджэнні бюджэту спецыяльнага адміністрацыйнага раёна Ганконг (такі, прынамсі, статус яму нададзены), а таксама ў вядзенні перагавораў па заключэнню пагадненняў у сферы гандлю і фінансавых здзелак, у тым ліку і ў сферы інфраструктуры. Пры гэтым у кожным выпадку, як заўважылі ўжо ў Тайбэі, забяспечваецца прыярытэтны ўлік інтарэсаў мацерыка.

Анатоль МЯСНІКОЎ.

(Працяг будзе.)

(Працяг. Пачатак у №69—70.)

«ШЭНГЕНСКІЯ ПРАВІЛЫ: УСТУПЛЕННЕ Ў ЕС ВЫКЛІКАЕ НЕСПАКОЙ НА УСХОДЗЕ Ў СУВЯЗІ З ВІЗАМІ»

«Файнэншл таймс» *(Вялікабрытанія):*

«Усходнееўрапейскія краіны баяцца, што гандаль і кантакты ў рэгіёне пацерпяць ад правілаў праездак, якія ўступяць у сілу ў Польшчы і Венгрыі, калі абедзве краіны далучацца да Еўрапейскага саюза.

Цяпер можна падарожнічаць без візы паміж дзвюма дзяржавамі і некаторымі заходнееўрапейскімі краінамі, якія таксама не з'яўляюцца членамі ЕС. Гэта стане немагчымым пры дзеянні так званых шэнгенскіх правілаў, якія стануць прымяняцца да Польшчы і Венгрыі пасля іх далучэння да ЕС.

Выступаючы на мінулым тыдні ў Кіеве на канферэнцыі, арганізаванай Інстытутам даследаванняў Захад—Усход, румынскі пасол Сергіу Чэлак заявіў: «Шэнген можа стварыць больш эфектыўную падзяляльную лінію, чым што-небудзь бачанае з перыяду «халоднай вайны».

Падобна, што Румынія, Украіна і Беларусь асабліва пацерпяць ад гэтага. Польшча пад націскам з боку ЕС увяла візавы рэжым з Беларуссю, выклікаўшы дэманстрацыі дзесяткаў тысяч польскіх і беларускіх гандляроў. У Польшчы пакуль захоўваецца бязвізавы рэжым з Украінай, але гэта павінна змяніцца, калі Польшча ўступіць у Саюз.

Высокі афіцыйны прадстаўнік Еўрапейскай камісіі падкрэсліў, што правілы Шэнгена не могуць быць аб'ектам перагавораў. «У Амстэрдамскім дагаворы ўтрымліваецца патрабаванне, што новыя кандыдаты поўнасцю прымаюць палажэнні дагавора, а некаторыя цяперашнія члены ЕС будуць настойваць на гэтым». Ён указаў, што пытанні перасячэння граніцы з'яўляюцца прэрагатывай урадаў, таму просьбы аб змяненні правілаў азначалі б «зварот да германскага міністра ўнутраных спраў».

Польскія і венгерскія афіцыйныя асобы таксама выказваюць заклапочанасць у дачыненні да вынікаў свайго ўступлення ў ЕС.

«ШТО ЗАСТАЛОСЯ АД МАРКСА»

«Паіс» *(Іспанія):*

«Праз 150 гадоў у «Камуністычнага маніфеста» мала чытачоў. Але яго аўтар усё яшчэ выклікае страсці.

Трэба беспасяхова спытаць у 20 месцах мадрыдскага кніжнага магазіна «Кузста дэ Маяна», перш чым, нарэшце, з'явіцца Аўгусцін Паскуаль, нясмелы чалавек зусім не марксавага тыпу з чорнай бліскучай вокладкай «Камуністычнага маніфеста» ў руках. «Я яго захоўваю як рарытэт, — гаворыць з-за прылаўка. — Іншы раз у мяне яго пытаюць маладыя хлопцы, на выгляд студэнты. У мяне таксама пытаюць аб «Капітале», але калі я гавару, што ён складаецца з многіх тамоў, яны звычайна губляюць цікавасць».

«Камуністычны маніфест», адна з самых уплывовых кніг сучаснага свету, у якой Маркс рэзюмаваў свае тэорыі аб мінулым чалавецтва, але перш за ўсё заклікаў да мяцяжу дляператварэння будучыні, сёння наўрад ці выклікае цікавасць. Іскра, якая выклікала канвульсіі на ўсёй планеце на працягу больш аднаго стагоддзя, праз 150 гадоў пасля публікацыі патухла. Чытачоў усё менш, і лепш за ўсіх аб гэтым відома выдацкам.

У той час як у Маркса сёння мала чытачоў, тым не менш пераліk камуністычных арганізацый, наадварот, на дзіва вялікі: з 1460 палітычных партый, афіцыйна зарэгістраваных у Іспаніі, 76 запісалі ў сваіх дакументах назву «камуністычная».

«ЕЛЬЦЫН ЗДЗІВІЎ...»

Непрадказальнасць застаецца яго фірменнай маркай. Укладам у стабілізацыю ў краіне, гэта, зразумела, не стане. І адначасова ставіць пытанне аб тым, што ж гэты чалавек вытварае.

Адказ ляжыць у разуменні той дзяржавы, якая заўсёды была візантыйскай. Абапіраючыся на канстытуцыю, якая дае яму неабмежаваныя паўнамоцтвы, Ельцын усё больш правіць як самадзержац старога рускага ўзору. Па прынцыпу «Бог даў — Бог узяў» ён дагэтуль тузінамі звальняў міністраў.

Ельцын ведае, што патэнцыял пратэсту вельмі вялікі. Камуністычная апазіцыя аб'явіла 9 красавіка днём супраціўлення. Звяржэнне ўрада стала ў парадку дня. Але крамлёўскі шэф апярэдзіў. Апазіцыя яшчэ раз ударыць міма цэлі».

«Вельт» (ФРГ)

«Прэзідэнт Барыс Ельцын вырашыў праблему, якая на працягу амаль двух месяцаў пагражала яму стратай лідэрства ў краіне, і пацвердзіў тым самым сваё жаданне вылучацца на трэці прэзідэнцкі тэрмін.

Становішча рабілася зневажальным для Ельцына. Вакол Чарнамырдзіна складваўся полюс улады, які аб'ядноўваў энергетычную галіну, Шасцёра з сямі буйных банкіраў і магнатаў, якія падтрымалі ў 1996 годзе перавыбранне Ельцына, рабілі стаўку на Чарнамырдзіна.

Асабліва раздражняльнай была кампанія самага актыўнага з іх — Барыса Беразоўскага. Аднак чаша цярпення Ельцына перапоўнілася, калі Беразоўскі заявіў у тэлеінтэрв'ю: «...для мяне ясна, што Ельцына немагчыма перавыбраць у 2000 годзе».

Прэзідэнт не глядзіць тэлебачанне і пазбягае чытаць газеты, але яго пратэжэ віцэ-прэм'ер Барыс Нямцоў прывёз яму касету з інтэрв'ю Беразоўскага ў рэзідэнцыю «Горкі-9», у якую ён мае прывілеяваны доступ. Адстаўка Чарнамырдзіна і яго ўрада была ўжо гатова ў выглядзе дэкрэтаў і паслання нацыі, калі Ельцын пявіўся ў Крамлі...»

«Вангуардыя» (Іспанія)

Знешнеэканамічныя сувязі

ТУРЭЦКІ МІЛЬЯРД БЫЎ БЫ ВЕЛЬМІ ДАРЭЧЫ

ТУРЦЫЯ ЗБІРАЕЦЦА ІНВЕСЦІРАВАЦЬ У ЭКАНОМІКУ НАШАЙ КРАІНЫ ЗНАЧНЫЯ СРОДКІ

Амаль тры гады Беларусь не мела сур'ёзных прамых інвестыцый з-за мяжы, без чаго любой краіне надзвычай цяжка рэфарміраваць сваю эканоміку, мадэрнізаваць айчынную прамысловасць, укараніць сучасныя тэхналогіі... Праўда, былі пэўныя і эфектыўныя ўкладанні, але на агульным фоне нам яны не «рабілі пагоды» ў эканоміцы. Ды і ў параўнанні з інвестыцыямі ў некаторыя суседнія і недалёкія ад нас краіны, скажам, Польшчу, Венгрыю, Чэхію, — гэта была кропля ў моры.

Салідныя інвестары адносіліся да нас з падазронасцю па тых ж прычынах, як і да Расіі, іншых краін СНД. Давер інвестараў у адзін дзень не заваюеш. А нам яшчэ моцна пашкодзіла асаблівая пазіцыя Еўрапейскага саюза, які парэкамендаваў сваім удзельнікам устрымацца ад сур'ёзных знешнеэканамічных стасункаў з Беларуссю. Такім чынам, сітуацыя з інвестыцыямі склалася крытычная.

І вось на апошнім брыфінгу для прэсы ў МЗС краіны Мікалай Бузо, намеснік міністра замежных спраў, паведаміў аб станоўчых выніках нядаўніх перагавораў у Мінску дэлегацыі дзелавых колаў Турцыі на чале з дзяржаўным міністрам панам Танерам. Быў разгледжаны ход выканання пратакола першага пасяджэння беларуска-турэцкай змешанай камісіі па гандлёва-эканамічнаму супрацоўніцтву.

Увогуле туркі за тры дні іх знаходжання ў Мінску праявілі сябе, як кажуць, з самага лепшага боку. Як паведаміў М. Бузо, на думку пана Танера, Турцыя толькі на першым этапе эканамічнага супрацоўніцтва можа інвесціраваць у эканоміку Беларусі каля мільярда долараў — вядома пры ўмове ўзаемнай выгады. А пакуль у бліжэйшых планах турэцкіх бізнесменаў будаўніцтва ў Мінску сучаснага гандлёвага цэнтра і гасцініцы, якая будзе адпавядаць усім міжнародным стандартам. Выказалі яны гатоўнасць супрацоўнічаць у вытворчасці цэлюлозна-папяровай прадукцыі, у сферы тэлекамунікацый і інш.

Калі гэты турэцкі мільярд сапраўды ўвальецца ў нашу эканоміку, то з'явяцца ўсе падставы гаварыць аб вялікім прарыве ў сферы інвестыцый. І адначасова пахваліць тых нашых спецыялістаў, якія адказваюць менавіта за іх прыцягненне. У прыватнасці, беларускае пасольства ў Анкары, якое летась адкрылася ў сталіцы Турцыі.

З пачаткам яго работы беларуска-турэцкія адносіны істотна актывізаваліся, і, здаецца, канчаткова ўжо вычарпаны наступствы дыпламатычнага канфлікту, калі восенню 1994 года былі высланы з Беларусі два супрацоўнікі пасольства Турцыі. Таксама ажывілася дзейнасць створанага яшчэ ў 1992 годзе беларуска-турэцкага камітэта дзелавога супрацоўніцтва, у які з абодвух бакоў удзельнічаюць сотні прадпрыемстваў і фірмаў розных формаў уласнасці.

Трэба адзначыць, што даволі плённа працавала на развіццё гандлёва-эканамічных кантактаў і турэцкае дыпламатычнае прадстаўніцтва ў Мінску, якім на працягу шасці гадоў кіраваў пасол Тансу Акандан.

За час пасля ўсталявання 25 сакавіка 1992 года дыпламатычных адносін паміж дзвюма краінамі была створана грунтоўная прававая база беларуска-турэцкага супрацоўніцтва.

На мой погляд, далёка не апошнюю ролю ў збліжэнні эканамічных інтарэсаў Мінска і Анкары адыгралі знешнія фактары. Справа ў тым, што з Еўрасаюзам і ў Беларусі, і ў Турцыі сапсаваны адносіны. У апошняй яны сур'ёзна абвастрыліся ў канцы мінулага года на мадрыдскай сустрэчы ў Люксембургу кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў краін ЕС. Гэты саміт увайшоў у гісторыю тым, што на ім было вырашана пачаць новы раўнд пашырэння саюза.

Удзельнічаць у працэсе перагавораў былі запрошаны ўсе дзесяць кандыдатаў з Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, а таксама Кіпра. Турцыі ж прапанавалі абмежавацца кантактамі з так званай Еўрапейскай канферэнцыяй, якая па задуме кіраўніцтва ЕС павінна стаць своеасаблівым механізмам прыёму і фармам абмеркавання надзённых праблем кандыдатаў на ўступленне ў ЕС.

Рэакцыя Турцыі на гэта рашэнне была вельмі вострай. Яе прэзідэнт Дэмірэль нават адмовіўся ад традыцыйнага афіцыйнага абеду ў канцы саміта і тэрмінова вярнуўся на радзіму.

Дома ён даў волю пачуццям. Дэмірэль заявіў, што яго краіна больш не будзе весці палітычны дыялог з ЕС. А калі той павядзе перагаворы з Кіпрам, то Турцыя не спыніцца нават перад інтэграцыяй паўночнай часткі вострава. Ці, інакш кажучы, яе ваенным захопам.

Не будзем вельмі засяроджвацца на прычынах, якія прымусілі Еўрасаюз адмовіць Турцыі ў прыняцці ў свае рады. Адзначым, што ёй, як і Беларусі, прад'яўляюцца прэтэнзіі ў галіне правоў чалавека. Эксперты ЕС дапякаюць Турцыю за непавагу да нацыянальных меншасцяў. Але больш за ўсё Заходнюю Еўропу непакоіць мусульманскі менталітэт велізарнага (па еўрапейскіх маштабах) насельніцтва Турцыі, колькасць якога пастаянна павялічваецца. Згодна з новымі правіламі галасавання ў Савеце ЕС, колькасць жыхароў краіны дасць Турцыі важныя рычагі ўплыву на прыняцце рашэнняў.

Падобная пазіцыя ЕС, зразумела, моцна пакрыўдзіла туркаў, у тым ліку і прадстаўнікоў дзелавых колаў. Тут таксама адна з прычын таго, што яны шукаюць прымяненне для сваіх капіталаў у тых краінах, з якімі Еўрасаюз не вельмі сябруе. І мы проста абавязаны выкарыстаць у нашых інтарэсах гэтыя настроі.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Партрэт у хатнім інтэр'еры

Імідж Святланы КАТКОВАЙ і што за ім стаіць

У кожнага мастака свой імідж у мастацтве. У адных, напрыклад, гэта імідж вечнага скандаліста. Іншыя славутыя сваёй непрымірымай барацьбой з устоямі сацыялістычнага рэалізму, трэція — «фалькларысты», чацвёртыя — «эстэты»...

Імя Святланы Катковай чамусьці асацыіравалася ў маёй свядомасці з багемай. Яе вытанчаныя па колеру, такія зямныя і адначасова касмічныя нацюрморты, кампазіцыі ўтрымліваюць у сабе нейкую таямніцу мастацтва, загадкавасць, нагадваюць пра тое, што ў свеце існуюць гармонія і прыгажосць, вышэйшы сэнс, дзеля якога ўсё і створана на зямлі. Арыгінальныя пярсцёнкі, завушніцы, бранзалеты, якія яна носіць на сабе так артыстычна, ператвараюць звычайную маленькую чарняву жанчыну ў незямную істоту з бездакорным густам, поўную загадак. Акрамя таго, вобраз мастачкі дапаўняе светлая і чыстая аура, што пакінуў пасля сябе ў жыцці і ў мастацтве яе бацька — вядомы жывапісец і педагог Сяргей Каткоў, які выхаваў не адно пакаленне мастакоў.

Свой багемны імідж Святлана Сяргееўна разбурыла ў маіх вачах адным сказам: «Прыходзьце, калі ласка, пагаворым, я — дома, сяджу з унукам і пляменніцай».

Асоба

...Унук — белагаловы Ян-Вінцэнт, якога Святлана паспрабавала выправіць з пляменніцай Лізай пагуляць у двор, каб мець спакойны час для гутаркі, хутка зароў, і яго давялося вярнуць назад.

Лізанька Каткова даверліва паведаміла мне, што Святлана ёй — і за цётку, і за бабулю, і за маму. Аказваецца, у дзяўчынкі некалькі гадоў таму памерла ад цяжкай хваробы маці.

— А Ян-Вінцэнт? — паспрабавала я высветліць нешта пра малечу, якая ў няпоўныя два гады выпісвала алоўкам аднаму яму зразумелыя каракулі на паперы.

— Аўтар імя — мая дачка Зоя, яго маці. Ян-Вінцэнт — нашчадак роду Луцэвічаў па лініі брата Янкі Купалы, у свой час вядомага хірурга. Дарэчы, мне здаецца, што знешняе падабенства Яна-Вінцэнта з Купалам у дзіцячыя гады проста фенаменальнае.

У нашчадка Купалавага роду, дзякуй Богу, усё вельмі цудоўна ў жыцці. Яго маці — таленавітая маладая мастачка Зоя Луцэвіч, бацька — музыкант, вядомы гітарыст. Абое захопленыя сваёй справай. Вось і прыходзіць калі-нікалі на падмогу бабуля.

Мастачка Святлана КАТКОВА з унукам Янам-Вінцэнтам ЛУЦЭВІЧАМ.

Святлана Каткова, як мне падалося, не ўспрымае сябе ў ролі нянькі як нешта трагічнае і недарэчнае, што перашкаджае ёй ва ўласным жыцці і ў творчасці.

У свой час, калі нарадзілася дачка Зоя, Святлана брала немаўлятку з сабой у майстэрню. Зоя, лічы, выгадавалася сярод халстоў і фарбаў, з маленства «нанюхалася», так бы мовіць, флюідаў мастацтва. Пазней, калі дзяўчынка падрасла і ў яе сталі заўважацца музыкальныя здольнасці, Святлана запісала яе ў школу, дзе вучылі музыцы і харавым спевам. Школа была далёка ад дома, таму даводзілася траціць шмат часу, каб адвезці туды дачку зранку і сустрэць вечарам. У той час Святлана Каткова шмат працавала па начах, бо ім з дачкой трэба было, па-першае, на нешта жыць, а па-другое, без мастацтва яна проста не магла існаваць.

Жанчына ў мастацтве

Святлана Каткова найбольш вядомая шырокай публіцы як жывапісец. Хаця па адукацыі яна — кераміст. На адзяленне манументальна-дэкаратыўнага мастацтва Света не збіралася паступаць. Але здарылася так, што для мінчан у пачатку 60-х быў абмежаваны прыём на аддзяленне жывапісу ў акадэміі мастацтваў. Туды набіралі з правінцыі, каб пасля заканчэння вучобы накіраваць на працу па абласцях.

— Пазней я не стала шкадаваць, што авалодала рамяством кераміста, — кажа Святлана Сяргееўна. Наадварот, удзячная лёсу за тое, што ён даў мне магчымасць спасцігнуць усю разнастайнасць тэхналогій. Ужо ў час вучобы ў інстытуце яна пачала ўдзельнічаць у выстаўках. А ў сярэдзіне 70-х гадоў зрабіла разам з Зояй Літвінавай дзве сур'ёзныя работы — размалёўкі ў кінатэатры «Вільнюс» і Палацы культуры чыгуначнікаў, пазней «распісала» рэстараны «Планета» і «Зялёны луг» у Мінску, грамадска-культурныя будынкі ў Слуцку і рабочым пасёлку Мікашэвічы. Работы гэтыя і цяпер, праз 20—25 гадоў, не сталі сімваламі мінулай эпохі і пануючых тады ідэалагічных канонаў у мастацтве. Ды і ўвогуле ў творчым багажы С. Катковай няма таго, чаго можна было б сёння саромецца.

— Не сакрэт, што мастакі былі вельмі залежныя людзі, — расказвае Святлана Каткова. — Залежныя ад мастацкага камбіната, ад мастацкага савета, ад выстаўвачнага камітэта, ад сімпатый і антыпатый тых ці іншых кіраўнікоў... Як і бацька, я ніколі не пісала заказных партрэтаў «вождей», была далёкая ад палітыкі. Старалася трымацца сама па сабе. Як і раней, так і цяпер мой кумір у мастацтве — Урубель.

Жанчыне быць і сцвярджаць сябе ў мастацтве, як лічыць Святлана Каткова, куды больш складана, чым мужчыну. Напрыклад, ёй неаднойчы даводзілася сустракацца з дыскрымінацыяй, з мужчынскім шавінізмам. «Я — цар, я — лепшы за цябе» — закладзены ў галаве ў мужчыны код. І гэты код, напэўна, не дае яму адэкватна ўспрымаць зробленае калегай-жанчынай.

— Не менш важнае ўменне захаваць сябе, абараніць, — лічыць Святлана. — Шмат спакус — лёгка можна растрацціць сябе на шматлікія сяброўскія сустрэчы, гаворкі, застольныя радасці. А мастакоўская праца, па-мойму, вымагае фанатызму, тут нельга разменьвацца, расслабляцца.

Сама Святлана Каткова ніколі не іграла ролю слабой жанчыны, ды і не была ёю. Яна ўмела прымаць рашэнні і браць на сябе адказнасць. Двойчы была замужам. Але саюза не атрымалася. Магчыма таму, лічыць, што яна па знаку задыяка Леў. А Леў, як вядома, любіць усё рабіць сам, кіраваць і верхаводзіць.

Дом

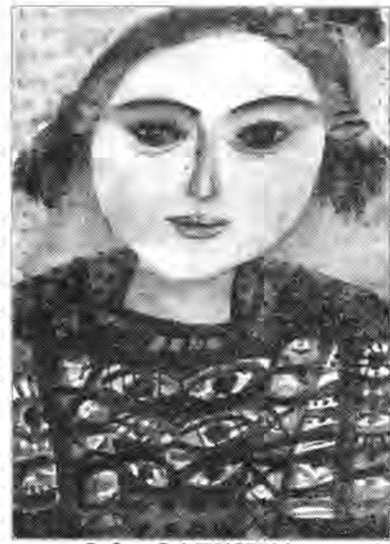
Жанчын з псіхалогіяй Святланы Катковай часта называюць «эмансіпэ». У наш час «эмансіпэ» бываюць розныя. Напрыклад, такія, што свядома адмаўляюцца мець дзяцей, каб не абцяжарваць сябе клопатамі. Некаторыя «эмансіпэ» на дух не пераносяць кухонную работу — будуць есці бутэрброды і суп-канцэнтрат, каб толькі не папэцкаць рукі. Ёсць яшчэ і такі варыянт эмансіпэ, як бяздомак. Ну, гэта жанчына, якая ўвесь час праводзіць на працы, у камандзіроўках, а ў доме ў яе, як у інтэрнаце, — ложак, стол і тэлевізар. Таму Святлану Каткову ўсё ж вельмі ўмоўна можна назваць эмансіпэ ў чыстым выглядзе. Хутчэй, гэта нейкі дзіўны сімбіёз традыцыі і эмансіпіраванасці. Уявіць хаця б той жа дом, у якім яна цяпер жыве. У 1956 годзе яго пабудаваў бацька, Сяргей Пятровіч. Праўда, быў ён тады значна меншы па памерах. Калі бацька памёр, Святлана перабралася на 2-гі Смаргаўскі завулак, хаця мела прыстойную кааператыўную кватэру ў вялікім будынку. Жыць як набяжыць яна не прывыкла. І паціхеньку пачала пераўтвараць. Пашырыла кухню, паклала паркет, пабудавала вялікую майстэрню, зрабіла на другім паверсе веранду, пачала афармляць інтэр'ер ў пакоях.

Калі я зайшла ў гасціную Святланы Катковай — ахнула. Настолькі любоўна і па-мастацку тут усё зроблена. Напрыклад, камін. На белай кафлі — каляровае шкло. У дзвярах і на вокнах — вітражы. А на сценах — карціны: бацькі, яе, сяброў, дачкі.

— Я заўсёды марыла пра свой дом, як і бацька, — прызнаецца Святлана. — Памятаю, ён казаў так: «Мой дом — мая крэпасць». І нават ад тэлефона адмовіўся, каб не было ў хаце ніякай мітусні. У мяне, канешне, тэлефон ёсць. Але ў асноўным дзейнічае бацькоўскі прынцып.

Святлана — мастачка па жыцці, а не толькі па прафесіі. Усё, да чаго яна дакранаецца, нясе на сабе адбітак яе асобы, яе арыгінальнага густу. Скажам, шафы для адзення ў пакоях самаробныя, дзверкі ў іх задрапіраваныя шоўкам з роспісам. Вялікі стол у гасцінай зроблены са старога фартэпіяна. Усё нестандартнае, але адметнае, вельмі індывідуалізаванае.

Тое самае і ў адзенні. Тое самае і ў харчаванні. Адзінае, чаго не разумеюць і не адабраюць яе суседзі па вуліцы, дык гэта тое, што ў гародчыку ля дома мастачкі не вырошчваецца ні бульба, ні агурок, ні памідор. Адны толькі кветкі буяюць усё лета.

Работа Зоі ЛУЦЭВІЧ (акварэль).

— Мабыць, кветкі са свайго гародчыка часта малюеце? — папыталася ў Святланы.

— Не, — адмоўна пакруціла яна галавой. — Я з натуры амаль ніколі не пісала. Мае кампазіцыі — гэта заўсёды фантазія, вобразы. А кветкі я вельмі люблю, як і бацька. Ён, бывала, ідзе з эцюдаў, а ў руцэ нясе букецік палявых кветак. Заўсёды жыло ў яго душы адчуванне прыгажосці. Калі-небудзь мы зробім выставу, дзе будуць карціны бацькі, мае і Зоі. Думаю, што гэта цікава.

Дарэчы, пра Зою. Здарылася так, што ёй удалося скончыць толькі тры курсы ў Беларускай акадэміі мастацтваў. Маці лічыць, што дачка вельмі прадуктыўна творча працавала ўсе гэтыя гады. Удзельнічала ў выставах, а работы Зоі, яшчэ студэнткі, закупляла Міністэрства культуры. Аднак у акадэміі былі незадаволеныя такой творчай актыўнасцю студэнткі, яе аднасінамі да навучальнага працэсу...

Цяпер Зоя Луцэвіч працягвае навучанне ў Дзюсельдорфе, у мастацкай акадэміі. Зоя ўжо мае шыкоўны каталог сваіх твораў. Яе работы купляюць вядомыя еўрапейскія галерэі. А ў Святланы Катковай каталога і цяпер няма.

Напэўна, дачка лічыць сваю маці старамоднай за тое, што яна не ідзе ў нагу з часам і не ўмее выгадна прадаваць свае творы, якія высока цэняць на Захадзе. Але Святлану Каткову гэта не засмучае: «Я — творца, а не гандлярка, — гаворыць яна. — Прадаваць і мець грошы з карцін — мне не ў радасць».

Не ў радасць Святлане Катковай і замежжа. Паехаць, каб паглядзець, — гэта адно. А жыць — дык толькі тут. У сваім доме, дзе ўсё так зручна, куды могуць прыйсці сябры, суседзі, дачка і любімы ўнук, Лізка і брат.

Таццяна АНТОНАВА.

Фестывалі

«Вясна» пачынаецца з дабрачыннасці

Год таму ў Мінску ўпершыню адбыліся канцэрты пад назвай «Салісты Венскай оперы — дзецям Беларусі». Сусветна вядомыя спевакі, творчасць якіх у розныя гады была звязана з Венскай дзяржаўнай операй, сталі сябрамі Беларускай філармоніі.

А гэтымі днямі ў Мінск прыязджаюць Алівера Міляквіч, Паўлет Херфіх і Вільфрыд ван дэ Брандэ, каб ізноў прыняць удзел у дабрачынных канцэртах, якія плануюцца не толькі ў сталіцы, але і ў Светлагорску.

Менавіта з дабрачыннасці пачнецца чарговы фестываль «Мінская вясна». Але галоўныя яго падзеі будуць звязаны з двума юбілейнымі датамі — 70-годдзем Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра і 30-годдзем камернага аркестра. Чакаецца, што разам з гэтымі калектывамі на сцэну выйдуць іх першыя дырыжоры — член Лонданскай каралеўскай акадэміі музыкі, народны артыст Расіі, прафесар Санкт-Пецярбургскай кансерваторыі Ілья Мусін і народны артыст Расіі Алег Янчанка. Што ўяўляюць сабой нашы аркестры сёння, публіка лепей за ўсё ўбачыць падчас іх выступлення з цяперашнімі кіраўнікамі. Што датычыцца Камернага аркестра, то за апошні час ён стаў вядомы ў Еўропе ў многім дзякуючы мастацкаму кіраўніку, нямецкаму дырыжору Інга Эрнст Райлю. А вось новаму кіраўніку сімфанічнага аркестра Мішу Кацу (Францыя) прыйдзецца на гэтым фестывалі даказаць, што 70 гадоў для аркестра — не цяжар, а магчымасць новага жыцця.

Ларыса ЦІМОШЫК.

«Я — раб сваёй прафесіі»

«...Прабачце, у вас там мабільны тэлефон званіць! Калі мяне, то скажыце, што выйшаў, а калі вас — то скажыце, не саромейцеся». Вось такой фразай Генадзь Хазанаў быў вымушаны перапыніць свой маналог з праграмы «Чужыя юбілеі», з якой ён зараз выступае па многіх краінах СНД. Папулярнейшы артыст прадставіў яе днямі ў сталіцы Беларусі ў канцэртнай зале «Мінск». Сапраўды, можна пагадзіцца з Генадзем Віктаравічам наконт таго, што гэта сведчыць аб «высокай» культуры гледачоў.

Але не будзем пра невясёлае. У адрозненне ад М. Задорнага, К. Новікавай і Я. Шыфрына Генадзь Хазанаў не песціць беларускую публіку сваімі канцэртамі. Яшчэ б, толькі летась па Расіі аб'ездзіў больш як 50 гарадоў і яшчэ два дзесяткі ў Германіі, былі яшчэ Злучаныя Штаты і Канада, Коста-Рыка і Эквадор, Панама і іншыя краіны.

Так што ён даўно плануе сваё жыццё — гэта і рыса характару Генадзя Віктаравіча, і яго жыццёвая неабходнасць. «І нават калі я знаходжуся дома, у сваёй кватэры пасля ўсіх гэтых паездак, я думаю пра работу. Дом — гэта проста месца, дзе мне ніхто не можа перашкаджаць думаць пра работу. З гадамі я ўсё больш станаўлюся рабом прафесіі. Гэта мой лад жыцця. Я на сцэне фізічна лепш сябе адчуваю — гэта як наркотык».

Вольга РАМАНЮК.

Усё пра ўсё

Мужчына і жанчына

Здрады

90 працэнтаў мужчын прызнаюцца, што хоць бы раз у жыцці іх ашукала жанчына. Сярод жанчын, згодна з іх прызнаннямі, ахвяр значна менш — 61 працэнт.

Колер

Мужчыны часцей адчуваюць цяжкасці пры вызначэнні колераў і адценняў. На адну жанчыну дальтоніка прыпадае 80 дальтонікаў-мужчын.

Люстэрка

Прыкладна пятая частка мужчын лічаць прыгажосць галоўнай вартасцю жанчын. І толькі дзесятая частка жанчын выказваюць такія ж высокія патрабаванні да знешняга выгляду мужчын. Такія вынікі даследаванняў. Між іншым, мужчыны ў 4 разы часцей адыходзяць ад люстэрка задаволеныя сабой, чым жанчыны. Як не хвалявацца жанчынам, ведаючы, наколькі прыдзірлівы моцны пол! А вось мужчынам і сапраўды хвалявацца няма чаго: мы любім іх усякімі.

Мода

57 працэнтаў усіх модных плыняў, якія існуюць у грамадстве, прыпадае на жаночае адзенне і ўпрыгажэнні. І ўсяго 16 працэнтаў — на мужчынскае адзенне.

Мыццё адзення

Хатнія справы з'яўляюцца пераважна жаночымі. Сярод іх менавіта мыццё пабіла ўсе рэкорды. Яно ў жаночых руках амаль на сто працэнтаў. На другім месцы — прыгатаванне ежы, на трэцім — мыццё посуду. Але не трэба адчайвацца. Агата Крысці, напрыклад, сцвярджала, што падчас мыцця посуду ў яе нараджаліся самыя лепшыя сюжэты для будучых раманаў.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.
Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 31-13-75, Паставах — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zwyazda.belpak.minsk.by

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 84.902. Індэкс 63850.
Зак. № 1732.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12